

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemski nedelje in praznike. — Inserati do 80 petih vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3, večji inserati petih vrst à Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 1 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101; SLOVENJ GRADEC, Sloškičev trg 5. — Poštna brankinica v Ljubljani št. 10.351.

Cilji zavezniške blokade

Francoski blokadni minister Monet napoveduje, da bosta Anglija in Francija onemogočili Nemčiji vsako dobavo surovin za vojno produkcijo

London, 6. aprila. s. (Reuter) Francoski minister za blokado Monet je imel sroči govor po angleškem radiu. Izjavil je, da so zaveznički zelo zadovoljni z dosedanjimi uspehi blokade, ki so nedvomno dokazali da imajo zelo resne posledice za nemško gospodarstvo. Predvsem primanjkuje Nemčiji zaradi blokade petroleja, kavčuka in tektiških proizvodov, obenem pa je povzročila blokada tudi nezaposlenost v nemški težki industriji, ki nima na razpolago dovolj surovin. Anglija in Francija pa sta se odločili tudi že za poostreitev blokade. V tem pogledu obstoji popoln sporazum med angleško in francosko vladjo. Že v kratkem času se bodo pokazale posledice novih angleško-francoskih blokadnih ukrepov. Anglija in Francija nima tisti najmanj namena, da uporabita enake omejitve kakor proti vojujočim se državam tudi proti neutralnim državam, ne moreta pa trpeti, da bi Nemčija s pomoč-

jo pritiska izsilila od neutralnih držav, da jo zalagajo z važnimi dobavami. Nemške trditev, da je blokada naprjena proti ženam in otrokom, so popolnoma neresnčne. Namen blokade je, da zadene vojaščino moč sovražnika, da vzame sovražniku čim hitreje možnost nadaljevanja vojne in prepreči nadaljnje prevljanje krv. Sovražnika je mogoče hitreje poraziti, če se najprej oslabi, preden dobi končni udarec. Anglija in Francija bosta blokadno politiko nadaljevali skupno do končne zmage.

Kot neposredna sredstva blokadne politike je označil Monet dvoje: vojno-tihatsko kontrolo na morju ter nakupovanje blaga v neutralnih državah. Izjavil je, da bosta Anglia in Francija nakupovali v neutralnih državah tudi blago, ki ga morata sploh ne rabiti, če bosta misili, da je bistvenega pomena za Nemčijo za njeno vojno produkcijo.

ostnosti zalogami živeža, je odgovoril minister odločno: Da! Obenem je pripomnil, da mora Anglija neutralcem pokazati, kako močen je njeno položaj. To ni stvar načne reklame, temveč enostavno dejstvo. Pozdravlja vsako ustvarjanje kritiko, svari pa pred razdirajočo. Kljub velikim zalogam, s katerimi razpolaga Anglija, pa je minister opozoril, da je treba zaloge še tako povečati, da lahko zaležejo za vsak primer.

Nemške dobave preko Vladivostoka

London, 6. aprila. j. (Reuter) Diplomatski urednik lista »News Chronicle« opozarja, da postaja sovjetska luka Vladivostok na Dalnjem vzhodu točka, ki igra čim dalje večjo vlogo v oskrbi Nemčije s prepotrebami industrijskimi surovinami. Dopisnik sodi, da je v zadnjem času prejela Nemčija preko Vladivostoka zelo velike količine kavčuka, ki ga je nakupila na Japonskem. Kavčuk sam je, kakor se je izkazalo, iz Nizoemske Indije ter je bila Japonska samo vmesni člen pri nakupu. Informator še pripominja, da je angleška

Racioniranje dobav za neutralne države

Curitiba, 6. aprila. s. (Havas) »Journal de Geneve« se bavi z novo zavezniško politiko napram neutralnim državam ter pravi, da so zaveznički sprejeti svoje odločitve. S tremi metodami, diplomatsko, trgovinsko in finančno, so postavili neutralne države pred odločitev, da izberejo svoje stališče. Svedka in Norveška sta bili naprošeni, da reducirata izvoz železne rудe v Nemčijo. Obenem sklepata Anglia in Francija nove trgovinske sporazume z malimi državami. Ko bosta angleška in francoska vlada prejeli informacije in nasvetne od svojih diplomatskih predstavnikov v sredini in južnovzhodni Evropi, bosta potem tako-le označili napram tem državam svoje stališče:

Prispevki smo vam prodajati blago, ki ga kupujete v Nemčiji in tudi kupovati od vas vse, kar ste doslej prodajali v Nemčiji. Ta trgovina se lahko vrši na podlagi

vlasta v tej zadavi baje že izvršila demarš pri guvernerju Nizoemske Indije ter zahtevala, naj se v bodoče ustavi promet s kavčukom po omenjeni poti.

Moskovska »Pravda« ne veruje v nemško zmago

Washington, 6. aprila. i. (Dopisnik »United Press«) poroča iz Moskve, da je včerajšnja »Pravda« objavila senzacionalen članek, v katerem pravi, da bo Nemčija izgubila vojno. Pisec članka utemeljuje svojo trditev s tem, da je Nemčija sedaj tako blokirana, da ne more uvažati niti najpotrebenih surovin za produkcijo raznih izdelkov, kakor na primer abezbet, nikelj, baker, solno kislino, kavčuk itd. Članek navaja točne podatke, da ima vso to proizvodnjo v rokah. Velika Britanija in da Nemčija zaradi pomanjkanja teh surovin ne bo v stanju nadaljevati vojne.

Londonški radio in angleški tisk poročajo obširno o članku moskovske »Pravde«, pri čemer omenjata da je »Pravda« glavno glasilo komunistične stranke in da izhaja v 2.000.000 izvodih.

Incident na sovjetsko-mandžurski meji

Berlin, 6. aprila. br. (Stefani) Iz raznih mest so na določenih krajih zbrali 20.000 nemških dečkov in dekle v starosti 14 let, ki bodo te dni razpolani po deželi ter dolženi posameznim kmečkim posestvom, da bi pomagali bri delih na polju.

Italijanske pri-pombe k Reynau-dovim izjavam

Rim, 6. aprila. z. Reynaudovo izjavo, da je živiljeni prostor miroljubnih ljudi ves svet, tolmači »Lavoro fascista« kot aluzijo na nov načrt za novo ureditev Evrope in mednarodnega reda. List je mnenja, da je dal za to pobudo že davno Mussolini takrat, ko je predložil svoj načrt za pakt štirih velesil. Na osnovi tega načrta bi se mogel zagotoviti trajen mir v Evropi. Ker je »Lavoro fascista« pa tudi nekateri drugi listi zadnje dni že ponovno omenjal Mussolinijev pakt štirih velesil, smatrajo neutralni opozovalci v Rimu, da se to ni zgodilo brez gotovega namena.

Ameriški bomnik za Avstralijo

Sidney, 6. aprila. i. (Reuter) Avstralski minister za letalstvo Fairbairn je izjavil, da je izmed 100 bomnikov, ki jih je avstraljsko ministrstvo naročilo v Zedinjenih državah, 88 že prispevilo na avstralska letališča.

Nemška mladina za pomoč kmetom

Berlin, 6. aprila. br. (Stefani) Iz raznih mest so na določenih krajih zbrali 20.000 nemških dečkov in dekle v starosti 14 let, ki bodo te dni razpolani po deželi ter dolženi posameznim kmečkim posestvom, da bi pomagali bri delih na polju.

Epidemije na Poljskem

Pariz, 6. aprila. o. Po došlih vesteh se pojavile v južno-vzhodni Poljski zaradi lakote in pomanjkanja živil epidemije. Vsak dan umre približno 250 ljudi. Umriljivost otrok presega 75 odstotkov. Epidemija je najboljša v okolici Lvova v sovjetskem delu Poljske.

Poročen spomenik nemške pomoči Fincem

Rim, 6. apr. br. (Havas) Listi poročajo, da je sovjetsko vojaštvo v Hangaju razdelilo spomenik, ki so ga Finci postavili v spomin na nemško pomoč v borbi za svobodo Finske. Kakor znano, je takoj po vojni nemški general Von der Goltz prispeval na Finsko z nemško divizijo in učinkovito podprt finsko vojsko v borbi proti Sovjetom.

Rekorden polet iz New Yorka v Lizbono

New York, 6. aprila. br. (Reuter) Letalo »Yankee Clipper« last družbe Panamerican Airways, je na svojem zadnjem poletu v Evropo doseglo rekorden čas. Za polet iz New Yorka v Lizbono in nazaj je rabilo približno 44 ur in je s tem druga letala pri njihovih dosedanjih poletih prehitelo za dobrih 5 ur.

Incident na sovjetsko-mandžurski meji

Tokio, 6. aprila. br. Agencija Domej poroča o novem incidentu na sovjetsko-mandžurski meji. 150 milij severozapadno od Cangkufenga je vdrio v četrtek 12 sovjetskih vojakov preko fronte ter začelo japonsko območje znamenje. Japonska stranža se na to početje ni reagirala. Sovjetska stranža se je vrnila preko fronte, japonske oblasti pa so uvedle preiskavo.

Zamujena prilika na zapadu

Čef angleške generalnega štaba o vojaškem položaju

London, 6. aprila. s. »Daily Express« objavlja razgovor s šefom generalnega štaba angleških čet na zapadni fronti generalom Ironsideom. General Ironside je med drugim izjavil, da bi bili Nemci ob začetku vojne s takojšnjim udarom prav lahko dosegli zmago, ker Angleži in Franciji niso bili pripravljeni, sedaj pa je vsaka takšna akcija nemogoča. Angleška armada je na vse pripravljena. Tudi angleški generalni štab je prišel do prepričanja, da dela čas proti Nemčiji. General Ironside ne izključuje možnosti, da bi Nemci napadli Belgijo in Nizoemsko. Kar se tiče južnovzhodne Evrope, je mnenja, da Nemčem vojaška akcija na tem področju ne bi doprinela nikakjim koristim in da bo zaradi tega Balkan izpostavljen le večjemu diplomatskemu pritisku. O nemški armadi meni general Ironside, da je njenja slabost v tem, ker nima sposobnih višjih oficirjev, zlasti ne takih, ki so sodelovali v prejšnji vojni. Razen tega ima nemška armada silne težave z aprovizacijo. Končno je general Ironside naglasil, da zaveznikom ni samo na tem, da odstranijo Hitlerja in njegov režim, marveč predvsem za to, da se odstrani sedanjem nemški duh. Dokler se ne zgodii, v Evropi ne bo miru.

V pričakovanju velikih letalskih spopadov

Rim, 5. aprila. o. V zvezi z očejano delavljost letalstva na zapadni fronti in na Severnem morju poroča agencija Stefani iz Pariza, da računajo v francoskih vojaških krogih, da bi moglo biti že prihodnji teden letalstvo vojujočih se sil uporabljeno za akcijo, ki bi ne bila več izvidniškega, temveč odločno ofenzivnega značaja, in v kateri bi se preizkusila moč nasprotnih sil. S tem bi vojna prešla v novo fazo.

Italijanski vojaški kritiki general Cabiatto domovi, da bi mogla postrebiti blokade datih vojnih nov videz. V ostalem meni, da vojujoče se sile sicer iz več razlogov ne bodo mogle dolgo prenašati sedanjega zastaja v vseh vojnih operacijah. Zato ičemo način, kako bi započele razne vojne operacije, pri tem pa vendar ne odgovarjajo način, kako bi se dosegli nemški cilji. Dokler se ne zgodii, v Evropi ne bo miru.

Nemški železniški plen

Berlin, 6. apr. br. DNB omenja v svojem poročilu o situaciji na fronti, da so nemške čete na področju med obema frontama zopet zaplenile nekaj železniških vozov, ki so ostali na pa pol razdejanih tirih. Doslej so Nemci zaplenili Francozom že 325 železniških vozov in 4 železniške stroje.

tikana, je mnenja, da bi taka akcija lahko povzročila nenadno razširjenje konflikta. Italijanski tisk pozorno zasleduje vse dogodek in stopejo svoje polemiko proti Angliji in Franciji, brančje Italije. Če želi ostati s Nemčijo v neskalenih gospodarskih odnosih.

Mussolini na meji

Rim, 6. aprila br. (Stefani) Včeraj je min predsednik Mussolini odpotoval iz Rima na mejo. Izviral bo inspekcijo potovanja vzdolž italijske meje. Pregledal bo vse glavne obvezne utrdbe.

List pričakujejo, da pričakujejo v Londonu od sredaj samo preliminarni znak, da so bodo šele pripravili možnost za nadaljnje izmenje misli med obema vladama, ki bodo končno vodile do sklenitve nove trgovinske pogodbe.

Paper pozvan v Berlin

Ankara, 6. aprila. o. Nemški poslanik Papen je bil pozvan v Berlin kamor je že došel. Poslaniku Papenu bo poročal kanclerju Hitlerju o položaju na Bliznjem vzhodu.

Gospodarske potrebe Rumunije

Bukarešta, 6. aprila. s. (Havas) Tukajšnji list »Le Moment«, ki izhaja v francoskih krogih, se bavi s položajem Rumunije v primeru, da začne zaveznički izvajati svojo poobrestno politiko blokade Nemčije. List navaja nekaj številok o uvozu, ki je potreben za rumunsko kovinsko industrijo. Na leto uvaža ta industrija za 8 milijard lejev blaga. Lani je uvozila 340.000 ton železa in jekla, 80.000 ton koksa, 60.000 starega železa ter 20.000 ton cinka in bakra. List naglaša, da vse to blago rabi Rumunija izključno za svojo notranjost porabo. Res se je napram letu 1936-37 ta uvoz podvojil, toda tudi je samo posledica povečanih nacionalnih potreb. List izraža upanje, da bosta Anglia in Francija posebni položaji pri svojih odločitvah upoštevali.

Francoski protest v Bukarešti

Bukarešta, 6. aprila. s. (Reuter) Francoski poljanik pri rumunski vladi je vložil žalost v rumunskem zunanjem ministrstvu proti zaradi francoskega lista, ki ga razširja nemška propaganda po Rumuniji. List se imenuje »Paris-Noir« in je po obliki sličen »Paris-Soir«. List vsebuje razne notorčne nemške propagandne prispevke proti zavezničkemu. Prejemajo ga po dobro mnoge najuglednejše osebnosti.

Preskrba Anglie z živili

London, 6. aprila. s. (Reuter) Novi minister za prehrano lord Wolton je dal novinarjem nekaj podatkov o svojem bodilom delu. Dejal je, da je angleško ministrstvo za prehrano s svojimi 15.000 uradniki dejansko največja trgovina na svetu. Na prvo vprašanje, ali razpolaga Anglia z za-

Italija in blokada na Sredozemskem morju

Rim, 6. aprila. z. Počitve gospodarske vojne proti Nemčiji, ki so jo zadnje dni s toliko odločnostjo napovedali vodilni angleški državniki, spremiščajo italijski krogri z največjo očornostjo. Vesti, da namenjava Anglia razširiti blokado tudi na Sredozemskem morju in preprečiti tudi vseko trgovino Italije z Nemčijo s tem, da pošlje na Jadransko morje svoje bojne brodovje, se doslej se niso urešnili. Toda celo »Osservatore Romano«, glasilo Va-

Napadi nemških podmornic postajajo redkejši

Po angleškem mnenju so se pojavile težkoče v oskrbovanju s posadkami

London, 6. aprila. AA. Reuterjev vojaški strokovnjak piše:

Ker že več kakor teden dni nemške podmornice niso nikaj napadale, misljijo, da je nemško vojno poveljstvo naletelo na težave pri vzdrževanju podmornic. Nemške podmornice so izvrševali skupinske napade od časa do časa, nato pa so se vratale v Nemčijo na odmor in zato, da so se na novo oskrbeli. Napadi so polagoma postajali slabejši in redkejši. Nedvomno predstavlja za Nemce največjo težavo prekrbovanje podmornic s posadkami. To se

je pokazalo, ko so zajeli posadke nemških podmornic, v katerih so bili po večini sami mladeniči. Prav tako se kažejo znaki, da program gradnje podmornic ni dal tistih rezultatov, kateri so prizakovani. Manj je bilo zgrajenih novih podmornic, kakor na jih je bilo v vojni uničenih. Čim je britanska mornarica pomnožila število lovcev podmornic, so nemške podmornice postale manj nevarne in prav tako je zelo padlo število nemških podmornic, ki so se v domovino vrstile.

Nemška Bela knjiga in Zedinjene države

Švicarsko mnenje o nemški Beli knjigi in objavi poljskih dokumentov

Curit, 6. aprila. z. »Neue Zürcher Zeitung« je objavila uvodnik, ki je zbudil splošno pozornost. V njem razpravlja o nemški Beli knjigi in objavi poljskih dokumentov ter prihaja do zaključka, da je bila ta akcija nemške diplomacije docela zgrešena. Že pred 25 leti je nemška diplomacija napravila nekaj slamega, ko je skušala na osnovi tajnih diplomatskih dokumentov, ki so jih našli v Bruslju, dokazati, da je bila neutralnost Belgije že pred izbruhom vojne kompromitirana. Tudi takrat nemška diplomacija ni imela srečе. S tem, da je sedaj to operacijo ponovila, je napravila nepopravljivo taktično pogresko, na katero so bili v Washingtonu že pripravljeni. Nemci so se zelo ušteli, ce so mislili, da bodo dali s tem Rooseveltovim političnim nasprotnikom v roke orozje, s katerim bi ga mogli pri bližnjih predsedniških volitvah zrušiti. Nemška diplomacija se očitno ne zaveda, da Rooseveltovi nasprotniki ne odobravajo samo popolnoma njegove zunanje politike in da bi bili na njegovem mestu še radikalnejši, kakor je Roosevelt.

Zedinjene države in vojna nevarnost

Washington, 6. aprila. o. (United Press) Senator Hold iz Zapadne Virginije je izjavil v senatu, da je predsednik pokrajinške vlade v Ontariju, Cordon Conard, le

zato zahteval v svojem govoru v senatu, naj Zedinjene države stopijo v vojno na strani zaveznikov, da bi bil zabeležen v svetovni javnosti. Hold je nato nadaljeval: Klub temu polagonu drsimo v vojni. Zelenel bi samo, da ne bi imel prav s to trdito. Na raznih mestih delajo sile, ki bi nas mogle potegniti v vojno.

Veliki ameriški vojaški manevri

Washington, 6. aprila. br. (Sefani) V novem proračunu vojnega ministra so določeni tudi veliki izdatki za vojne vaje ameriške vojske, ki bodo že v pozni pomlad. Nadalje je določenih 61 milijonov dolarjev izdatkov za oskrbo vojske z novimi potrebskim. Med drugim bo vojska opremljena s 25.000 polautomatskimi puškami. Nad 12 milijonov dolarjev bo izdati za nove obrambne naprave na obalah Zedinjenih držav.

Pri velikih manevrih bo sodelovalo okrog 300.000 pripadnikov vojske, nacionalne garde in rezervnih oficirjev. Manevri bodo trajali štiri tedne. Vsi sodelujoči oddelki bodo razdeljeni na štiri armade. Prva, ki bo štela 123.000 ljudi, bo imela svoje vojne vaje v okolici Pittsburgha v Pensilvaniji, druga s 64.000 v Wisconsinu, ostali dve pa bosta operirali ob Zalivu ter na Zapadu.

Ojačanje položaja Reynaudove vlade

Pomemben preokret v klubu radikalno-socialističnih poslanec

Pariz, 6. aprila. e. Pri glasovanju v poslanskih zbornicah o zaupnici Reynaudovi vladi je zbudilo pozornost, da je radikalno-socialistična stranka, naštevca v parlamentu po socialistični, zavzela zelo rezervirano stališče napram novi vladi, dasi je v njej zastopana po devetih ministrih in je ostal v kabinetu tudi Daladier. Od radikalno-socialističnega kluba jih je namreč samo 33 glasovalo za vlado, 10 jih je bilo proti, 70 pa se jih je vzdržalo glasovanja. To je bil glavni razlog, da je Reynaudova vlada dobila tako sikočo večino.

Za nekaj dni pa se v krogih radikalnih socialistov opaža nekako kolebanje. Nasproti sedanjem sedanju vlade v radikalno-socialističnem klubu so imeli namen, da s svojo skupino prično akcijo za spremembno vlade. Pred dnevi je bila delegacija radikalnih socialistov pri Daladieru in ga obvestila o razpoloženju skupine. Sčet je bila sejka radikalno-socialističnega kluba, ki je bila precej dolga in živahnja. Eden izmed govornikov je predlagal sprejetje resolucije, ki vsebuje ostro kritiko vlade. Predsednik kluba pa, Chicherie, je predlagal drugo resolucijo, s katero se od nove vlade zahteva razprava o vladni politiki spletih, preden bo razprava v parlamentu. Obe resoluciji sta naleteli na ostro kritiko več govornikov. Nato je Paul Ba-

stid, bivši trgovinski minister, predlagal amendent, ki osoja izvajanje ministrske krize v času vojne. Drug amendent je predlagal bivši minister za letalstvo Pierre Cot. V tem amandementu se čestita Paulu Reynaudu k uspehu, ki ga je dosegel v Londonu. Naposred je Andre Albert zelo ostra kritiziral manevre nekaterih ambicioznih ljudi, ki žele same to, da pridejo v vlado. Ugodno razpoloženje napram sedanji vladi je dobro napoved v radikalno-socialističnem klubu znatno premotilo, da je bila opuščena zahteva v drugi resoluciji po debati. Sklenjeno je bilo, da se pošije Paulu Reynaudu delegacijo, ki ga bo prijateljico naprosila, naj pred razpravo v parlamentu napove razpravo o vladni politiki.

Paul Reynaud je takoj sprejel delegacijo in se z njo razgovarjal eno uro. V teku razgovorov se je dotočil vseh vprašanih vladne politike. Predstavniki radikalno-socialističnega kluba so zadovoljni odšli iz njegovega kabinka. Obljubili jim je, da bo razprava o vladni politiki tako po tudi na seji senata, ki bo 9. t. m. V političnih krogih smatrajo, da bo po tem preobrat polozaj vlade Paula Reynauda znatno stabilnejši in da bo Reynaud v parlamentu dobiti močnejšo večino, kakor jo je imel tik po sestavi svoje vlade.

Kužna bolezen ljubljanskih divjih kostanjev Uničuje jih glivica, ki razjeda sredino drevesa

Ljubljana, 6. aprila

Nedavno smo čitali, da se je v tivoljskih nasadih kar nenadoma podrob debelo staro drevo. Za to nenadavno vestjo smo pa tudi brali poročilo o ostarelosti in hiranju kostanjev v naši starji Zvezdi.

Ljudje se še dobro spominjajo tudi posledic mrlje zime leta 1928-29, ko so od mrlja pokala drevesa po nasadih in smo morali zamenjati predvsem mnogo divjih kostanjev. Za to najhujšo zimo so prisile manj mrlje zime, vendar so pa sprehajalcem opazili, da kostanji dobivajo rumeno listje ter suhi veje in veje. Tudi mladi divji kostanji v Tivolju, zlasti v drevoredu, ki od glavnega drevoreda vodi po diagonalno proti mestni vrtnarji, so jeli bolehati. Strokovanjaki so racunali, da je temu nenavadnemu hiranju kostanjev vzrok talna voda, ker so bile korenine kostanjev pozimi mordla v ledu in so zato nežnejše korenine pozeble. Mladi drevoredi posekali in na novo posadili.

Najhujše se je hiranje kostanjev opazilo v Zvezdi, toda naglo umiranje kostanjev so vsi pripisovali ostarelosti dreves. Nikdo ni pomislil opazil majhnejšega in zgrancenega listja, pozneje pa suhih mladič in tudi suhih večjih vej, ki so padale na poti ter ogrožale sprehajalce. Da na polsuhe ostarele kostanje pomladne, so jih obsekali in danes imamo namesto kostanja drevja v Zvezdi za okras našega mesta grde in nerodne zelenje metle. Pogosto se tudi pripeti, da odpade kaka prav debla veja in naposled smo dobili že tudi več mladih kostanjev v Zvezdi.

saditev Kongresnega trga in bi lahko s temi deli takoj pričela — toda ta denar je vezan na postavitev kraljevega spomenika v Zvezdo. Odgovornost za rast in prosvetjanje naših prekrasnih nasadov ima torej odbor za postavitev kraljevega spomenika.

Koncert PD Krakovo-Trnovo

Ljubljana, 6. aprila

Včeraj je koncertiral v filharmonični dvorani pevski zbor »Krkovo-Trnovo« z obširnim sporedom. V prvem delu je zapel več Adamčičev (Zdravica, Kje si svoje ličce umila, Kmečka pesem) in Prelövčevih pesmi (Skerjančku, Zapoj mi pesem, O, da je roža moje srce, Nad mojim grobom). Zatem je s prijetnim glasom občuteno zapel Tone Petrovič Adamičev »Kot ti tihle zabiljene kapele, Prelövčeve« »Ti si urec zamudila« in Premrlovo »Bil kralj nekje jes«; na klarinju ga je spremjal Drago Simoniti, ki se je solistu lepo prilagodil. Končno pa je še zbor zapel Ocvirkovo »Kralj Matjaž«, dve Preglevji (Venite rože moje, Kaj ostriji delajo), Tomčevo »Napojnico«, dve Jerebovi (Pelin roža, O kresu), Volaričev »Rožmarin« v Svetkovki predibri in Foersterjev »Večerni aves. Vmes je prijetno pel solistične dele Roman Petrovič. Spored je torej isti, kakor ga po navadi srečujemo na nastopih podobnih pevskih zborov: prilagojen sposobnostom pevcev, po izbriti naslonjen na narodno morevnik in po smeri večinoma zajet iz zbirki naših folklornih skladateljev. Nedvonomo je ta kriterij izbiranja edino pravilen za zbor, ki jim je petje sredstvo za večanje družabnosti in plemenitenja ter ne kaščnih izrednih estetsko-umetniških smotrov. Toda zasluzi omjenjeni pevski zbor vsekakor priznanje, ker ni prestolil meja, ki mu jih določajo njegove bistvene naloge; prav zato pa je zbor mogel dosegeti tudi lep uspeh. — Zbor je dovolj močan in razpolagan z več dobrimi glasovi. Tehnično je bil dovolj dobro pripravljen in je podal svoj program dokaj efektno. Paziti pa bi bilo treba bolj na izgovarjanje, mestoma tudi na intonacijo in na ritmično enotnost. Prav tako bo potrebno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V splošnem pa moram reči, da so nudili pevci svojim poslušalcem prav prijeten več pesmi, ki jih siroko občinstvo še vedno rado posluša in črpa iz njih vrednote, med katerimi so se navduševali že rodovi pred nami. Nedvonomo je delovno posvetiti več pozornosti glasovni izravnosti, ki bo zavoljo solidnega glasovnega materiala tudi mogoče dosegeti. V interpretacijskem pogledu bi si želel več doživetosti in poglibljenosti, ki sta mogoči tudi pri takem sporedu v neki meri; sicer utegne namreč nastati prevelika zmenhankiranost, ki kvalevit zboru prav gotovo ne bo koristna. V

Uspelo nam je podaljšati predvajanje
še za danes in jutri! S tem bo ustrezeno številnim, ki
filma doslej še niso mogli videti zaradi stalno razpro-
danilih predstav! — Senzacionalne pustolovščine kralja
džungle in drzne akrobacije njegovega mladega sinka!
Jonny Weissmüller in malo 6 letni čudežni deček John
Sheffield. — Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri, jutri
(v nedeljo) ob 10.30 dopoldna (znižane cene) ter ob 15.,
17., 19. in 21. ura. — KINO UNION, tel. 22-21.

DANES PREMIERA senzacionalnega eksotičnega pustolovnega filma v dveh epohah po znamenitem strip-romangu
Pustolovščine Tima Taylora

I. del: GROZA PRAGOZDA

Predstave danes ob 16., 19. in 21. ura, jutri ob 10.30,
15., 17., 19. in 21. ura.
KINO SLOGA — TELEFON 27-30

V glavnih vlogih: TIM TAYLOR, LORA LACEY, SERŽAN GATES.
Borba na življence in smrt z roparskimi zločinci, z divjimi zvermi in
z zahrtnimi zlikovci. — Film v stilu »Tarzana«, ki bo ponovno
razgibal vse Ljubljancane.

Rezervirajte si vstopnice!

In zopet se boste zabavali in smeiali Hansu Moserju v najsjajnejši burki

OSTRIŽENI JEŽ

Njegova najboljša vloga. Hans Moser neprehnoma v zadregi in zagati, ki izvabla publiku glasen smeh. — Danes premiera
v kinu Matici, tel. 21-24. — Ob 16., 19. in 21. ura, v nedeljo ob 15., 17., 19. in 21. ura. Nedeljska doldanska predstava odpade.

KINO MOSTE

Danes ob 20., jutri ob 14.30, 17.30 in 20.30, v pondeljek ob 20.:

Peter Lore in Viktor McLaglen
v senzacionalnem velefilmu iz življence na smrt obsojenih:

Povratek iz pekla

POZOR! Uvedli smo znižane akademiske vstopnice po din 3.50 za vse predstave
razen ob nedeljah ob 17.30

DNEVNE VESTI

Slovenški književniki v Zagrebu. Da
vrnejo obisk hrvatskim književnikom, ki
so nedavno v Ljubljani čitali svoja dela,
prišpev v petek 12. t. m. v Zagreb skupina
slovenskih književnikov, ki bodo v Ma-
lem gledališču čitali odlokme iz svojih del.
V Zagreb pride Oton Zupančič, Franc
Finžgar, Franc Kobler, dr. Igo Gruden, dr.
Anton Vodnik, dr. Bratko Kreft in Edward
Kocbek.

Delavske zbornice bodo sodelovale z
Narodno banko pri sestavljanju indeksa
cen živiljenjskih potroščin. Narodna ban-
ka je povabilo centralno tajništvo delav-
skih zbornic, naj bi zbornice sodelovale
pri proučevanju splošnih socialnih razmer
in državi ter zlasti pri sestavljanju indeksa
cen živiljenjskih potroščin. Indeks Narod-
ne banke doslej ni bil povsem ustrezajoč
ter podatki niso bili vedno točni za vse
potoknjine. Po tem indeksu določajo me-
zute, zato je zelo važno, da je indeks točen
za vse potoknjine v državi. Brez sodelova-
nja delavskih zbornic, ki najbolje poznajo
razmere v kakršnih živi delavstvu, je se-
stavljanje indeksa težko. Upati smem, da
bo poslej statistična služba Narodne ban-
ke v tem pogledu primerno izpopolnjena.

Prepriča za tuje, ki potujejo letos v
našo državo. Hoteli, penzioni, zasebniki
nápočno informirajo goste iz Nemčije in
Češko-Moravske zaradi vizuma v zaradi
tega prihaja pogosto do neprilik na ob-
mejných postajah. Zato jih je treba opozo-
riti, da od 1. septembra lani ne more do-
potovati v našo državo noben podanik
Nemčije v protektorátu (pa tudi drugih
držav) brez vizuma za vstop in za izstop.
Turistični vizumi so odpravljeni in noben
tuje ne more več dobiti vizuma na meji.
V primeru, da je tuje dobit dovoljenje za
bivanje v naši državi in da odpotuje pred
casom, si mora prekrsteti vizum ter pla-
cati predpisano takso. Obmejne oblasti
imajo strog nalog, da ne smejo pustiti v
državo nikogar brez oben vizumov. Na to
je treba opozoriti goste, turiste iz drugih
držav, da ne bodo imeli sitnosti na meji.

*****

Čevlji

VLADO KRANJC, KRANJ

Prvovrstne znamke — Velika izbira

*****

— Pozor gostinčarji v vinski trgovini!
Vinarska podružnica v Švecini nad Mariborom priredi 5. maja 1. vinsko razstavo in
sezem. Vina bodo razstavljena iz okolišev
Švecina, Sv. Jurij, Sv. Križ in Zg. Sv.
Kungota. Po sedanjem zanimanjem sodeč
bo ta prireditve vsaj enakovredna slišnjim
prireditvam v drugih vinorodnih krajih.
Razstavljeni bo okrog 100 vzorcev kakovostne
prav dobre do odličnega vina.
Posebej je treba še omeniti, da bodo raz-
stavljena predvsem sortirana vina. Ker je
še dosti vina na prodaj in so cene zmerne,
je pričakovati, da se ga bo tudi
prodalo. Za avtobusne zvezze z vlaki je
že preskrbljeno. Izrabite to priliko in ob-
išči se našo severno mejo.

— 14 letni zagrebski umetnik povabiljen
v Ameriko. Lani, ko se je mudil znani
impresario Hoffmann v Zagrebu, je pri-
redil 14letni pianist Ladislav Palfi koncert
Chopinovih skladb. Koncertu je pri-
stovoval tudi Hoffmann in bil je tako
navdušen za mladega virtuoza, da je takoj
po povratku v Ameriko začel organizirati
njegovo turnejo po Ameriki. Stopil je v
stik z Ljatakom Balokovićem in mlademu
virtuozu takoj izposloval brezplačno vo-
zno. Za glasbo izredno nadarjeni deček
krema kmalu na turnejo po Ameriki, kjer
vlada za njegove koncerte že zdaj veliko
zanimanje.

— Vode padajo. Končno sta jela Sava
in Dunav padati in vse kaže, da ima ne-
srečno prebivalstvo po poplavah prizade-
tih krajev najhujše zlo že za seboj. Na
našem ozemlju pada Dunav do Novega
Sada, dočin je ob Novem Sada do Sme-
dereva včeraj še naraščal. V četrtek po-
poldne je voda porušila nasip pri Bezdamu
in poplavila 220 ha zemlje. Tisa pa se vedno
narašča. V Novem Sadu je voda po-
rušila nad 1.000 ha. Skodo cenijo na
dobič 30.000.000 din samo v Novem Sadu.
Voda je zadelna tudi mnoge tvornice, že-
lezniške kulinice in letališče, kjer stoji
nad pol metra visoko. Nad 20 ulic je po-
polnoma poplavljeno.

— Hoja na Catež, pa ne iz Litije, tem-
več iz Radovljice, vasi, je prav tako prijet-
na kakov na Poželevo, samo s to razliko,
da je tam krasni svet, kjer opazis nežete
»doline«, katerše so na Notranjskem, zla-

Tarzan in njegov sin

Največja senzacija sezone! — Film, ki ga je videlo v 7 dneh nad 18.000 ljudi!

Film, ki navdušuje staro
in mlado! Film, ki zaradi
svoje posebne lepote za-
služi, da ga vidi vsako!

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V SISKI — Telefon 41-79

Sijajna filmska komedija s Claudette
Colbert v naslovni vlogi

Divne laži Nine Petrovne

Današnja predstava odpade zaradi
akademije Sokola!

Jutri predstave ob 3., 5., 7. in 9. ura
in v pondeljek ob 19. ura

Prihodnji spored:

Ciganček

magajo svojim prijateljem udomačeni tiger Fang, opica Juju in ogromni slon Bolo. V tem ekspedicijskem filmu sodelujejo poleg Timia Taylora še Lora Lacey, Seržan Gates in Spider Webb, režija filma pa je na skrbnih rokah Ford Beebe in Windham Gittensa. Radi svoje senzacionalne vsebine bo ta film velika privlačnost za vse kinoobiskovalce ter bo z navdušenjem razgibal vse Ljubljancane ravno takot kot jih je te dnevi film »Tarzan«. Prvi del tega ogromnega filmskega dela pod nazivom »Groza pragozda« je od danes naprej na sporedu v kinu Slogi. Kljub velikim na-
bavnim stroškom za ta film, se je uprava kina Sloga odločila predvajati istega po normalnih cenah. Priporočamo pa nabavo vstopnic že v predprodaji, ker vladva za film veliko zanimanje in je pričakovati navali pri blagajni. Uprava kina sloge upa ustrezi s tem filmom najširšemu krogu

magajem prijateljem udomačeni tiger Fang, opica Juju in ogromni slon Bolo. V tem ekspedicijskem filmu sodelujejo poleg Timia Taylora še Lora Lacey, Seržan Gates in Spider Webb, režija filma pa je na skrbnih rokah Ford Beebe in Windham Gittensa. Radi svoje senzacionalne vsebine bo ta film velika privlačnost za vse kinoobiskovalce ter bo z navdušenjem razgibal vse Ljubljancane ravno takot kot jih je te dnevi film »Tarzan«. Prvi del tega ogromnega filmskega dela pod nazivom »Groza pragozda« je od danes naprej na sporedu v kinu Slogi. Kljub velikim na-
bavnim stroškom za ta film, se je uprava kina Sloga odločila predvajati istega po normalnih cenah. Priporočamo pa nabavo vstopnic že v predprodaji, ker vladva za film veliko zanimanje in je pričakovati navali pri blagajni. Uprava kina sloge upa ustrezi s tem filmom najširšemu krogu

magajem prijateljem udomačeni tiger Fang, opica Juju in ogromni slon Bolo. V tem ekspedicijskem filmu sodelujejo poleg Timia Taylora še Lora Lacey, Seržan Gates in Spider Webb, režija filma pa je na skrbnih rokah Ford Beebe in Windham Gittensa. Radi svoje senzacionalne vsebine bo ta film velika privlačnost za vse kinoobiskovalce ter bo z navdušenjem razgibal vse Ljubljancane ravno takot kot jih je te dnevi film »Tarzan«. Prvi del tega ogromnega filmskega dela pod nazivom »Groza pragozda« je od danes naprej na sporedu v kinu Slogi. Kljub velikim na-
bavnim stroškom za ta film, se je uprava kina Sloga odločila predvajati istega po normalnih cenah. Priporočamo pa nabavo vstopnic že v predprodaji, ker vladva za film veliko zanimanje in je pričakovati navali pri blagajni. Uprava kina sloge upa ustrezi s tem filmom najširšemu krogu

magajem prijateljem udomačeni tiger Fang, opica Juju in ogromni slon Bolo. V tem ekspedicijskem filmu sodelujejo poleg Timia Taylora še Lora Lacey, Seržan Gates in Spider Webb, režija filma pa je na skrbnih rokah Ford Beebe in Windham Gittensa. Radi svoje senzacionalne vsebine bo ta film velika privlačnost za vse kinoobiskovalce ter bo z navdušenjem razgibal vse Ljubljancane ravno takot kot jih je te dnevi film »Tarzan«. Prvi del tega ogromnega filmskega dela pod nazivom »Groza pragozda« je od danes naprej na sporedu v kinu Slogi. Kljub velikim na-
bavnim stroškom za ta film, se je uprava kina Sloga odločila predvajati istega po normalnih cenah. Priporočamo pa nabavo vstopnic že v predprodaji, ker vladva za film veliko zanimanje in je pričakovati navali pri blagajni. Uprava kina sloge upa ustrezi s tem filmom najširšemu krogu

magajem prijateljem udomačeni tiger Fang, opica Juju in ogromni slon Bolo. V tem ekspedicijskem filmu sodelujejo poleg Timia Taylora še Lora Lacey, Seržan Gates in Spider Webb, režija filma pa je na skrbnih rokah Ford Beebe in Windham Gittensa. Radi svoje senzacionalne vsebine bo ta film velika privlačnost za vse kinoobiskovalce ter bo z navdušenjem razgibal vse Ljubljancane ravno takot kot jih je te dnevi film »Tarzan«. Prvi del tega ogromnega filmskega dela pod nazivom »Groza pragozda« je od danes naprej na sporedu v kinu Slogi. Kljub velikim na-
bavnim stroškom za ta film, se je uprava kina Sloga odločila predvajati istega po normalnih cenah. Priporočamo pa nabavo vstopnic že v predprodaji, ker vladva za film veliko zanimanje in je pričakovati navali pri blagajni. Uprava kina sloge upa ustrezi s tem filmom najširšemu krogu

magajem prijateljem udomačeni tiger Fang, opica Juju in ogromni slon Bolo. V tem ekspedicijskem filmu sodelujejo poleg Timia Taylora še Lora Lacey, Seržan Gates in Spider Webb, režija filma pa je na skrbnih rokah Ford Beebe in Windham Gittensa. Radi svoje senzacionalne vsebine bo ta film velika privlačnost za vse kinoobiskovalce ter bo z navdušenjem razgibal vse Ljubljancane ravno takot kot jih je te dnevi film »Tarzan«. Prvi del tega ogromnega filmskega dela pod nazivom »Groza pragozda« je od danes naprej na sporedu v kinu Slogi. Kljub velikim na-
bavnim stroškom za ta film, se je uprava kina Sloga odločila predvajati istega po normalnih cenah. Priporočamo pa nabavo vstopnic že v predprodaji, ker vladva za film veliko zanimanje in je pričakovati navali pri blagajni. Uprava kina sloge upa ustrezi s tem filmom najširšemu krogu

magajem prijateljem udomačeni tiger Fang, opica Juju in ogromni slon Bolo. V tem ekspedicijskem filmu sodelujejo poleg Timia Taylora še Lora Lacey, Seržan Gates in Spider Webb, režija filma pa je na skrbnih rokah Ford Beebe in Windham Gittensa. Radi svoje senzacionalne vsebine bo ta film velika privlačnost za vse kinoobiskovalce ter bo z navdušenjem razgibal vse Ljubljancane ravno takot kot jih je te dnevi film »Tarzan«. Prvi del tega ogromnega filmskega dela pod nazivom »Groza pragozda« je od danes naprej na sporedu v kinu Slogi. Kljub velikim na-
bavnim stroškom za ta film, se je uprava kina Sloga odločila predvajati istega po normalnih cenah. Priporočamo pa nabavo vstopnic že v predprodaji, ker vladva za film veliko zanimanje in je pričakovati navali pri blagajni. Uprava kina sloge upa ustrezi s tem filmom najširšemu krogu

magajem prijateljem udomačeni tiger Fang, opica Juju in ogromni slon Bolo. V tem ekspedicijskem filmu sodelujejo poleg Timia Taylora še Lora Lacey, Seržan Gates in Spider Webb, režija filma pa je na skrbnih rokah Ford Beebe in Windham Gittensa. Radi svoje senzacionalne vsebine bo ta film velika privlačnost za vse kinoobiskovalce ter bo z navdušenjem razgibal vse Ljubljancane ravno takot kot jih je te dnevi film »Tarzan«. Prvi del tega ogromnega filmskega dela pod nazivom »Groza pragozda« je od danes naprej na sporedu v kinu Slogi. Kljub velikim na-
bavnim stroškom za ta film, se je uprava kina Sloga odločila predvajati istega po normalnih cenah. Priporočamo pa nabavo vstopnic že v predprodaji, ker vladva za film veliko zanimanje in je pričakovati navali pri blagajni. Uprava kina sloge upa ustrezi s tem filmom najširšemu krogu

magajem prijateljem udomačeni tiger Fang, opica Juju in ogromni slon Bolo. V tem ekspedicijskem filmu sodelujejo poleg Timia Taylora še Lora Lacey, Seržan Gates in Spider Webb, režija filma pa je na skrbnih rokah Ford Beebe in Windham Gittensa. Radi svoje senzacionalne vsebine bo ta film velika privlačnost za vse kinoobiskovalce ter bo z navdušenjem razgibal vse Ljubljancane ravno takot kot jih je te dnevi film »Tarzan«. Prvi del tega ogromnega filmskega dela pod nazivom »Groza pragozda« je od danes naprej na sporedu v kinu Slogi. Kljub velikim na-
bavnim stroškom za ta film, se je uprava kina Sloga odločila predvajati istega po normalnih cenah. Priporočamo pa nabavo vstopnic že v predprodaji, ker vladva za film veliko zanimanje in je pričakovati navali pri blagajni. Uprava kina sloge upa ustrezi s tem filmom najširšemu krogu

magajem prijateljem udomačeni tiger Fang, opica Juju in ogromni slon Bolo. V tem ekspedicijskem filmu sodelujejo poleg Timia Taylora še Lora Lacey, Seržan Gates in Spider Webb, režija filma pa je na skrbnih rokah Ford Beebe in Windham Gittensa. Radi svoje senzacionalne vsebine bo ta film velika privlačnost za vse kinoobiskovalce ter bo z navdušenjem razgibal vse Ljubljancane ravno takot kot jih je te dnevi film »Tarzan«. Prvi del tega ogromnega filmskega dela pod nazivom »Groza pragozda« je od danes naprej na sporedu v kinu Slogi. Kljub velikim na-
bavnim stroškom za ta film, se je uprava kina Sloga odločila predvajati istega po normalnih cenah. Priporočamo pa nabavo vstopnic že v predprodaji, ker vladva za film veliko zanimanje in je pričakovati navali pri blagajni. Uprava kina sloge upa ustrezi s tem filmom najširšemu krogu

magajem prijateljem udomačeni tiger Fang, opica Juju in ogromni slon Bolo. V tem ekspedicijskem filmu sodelujejo poleg Timia Taylora še Lora Lacey, Seržan Gates in Spider Webb, režija filma pa je na skrbnih rokah Ford Beebe in Windham Gittensa. Radi svoje senzacionalne vsebine bo ta film velika privlačnost za vse kinoobiskovalce ter bo z navdušenjem razgibal vse Ljubljancane ravno takot kot jih je te dnevi film »Tarzan«. Prvi del tega ogromnega filmskega dela pod nazivom »Groza pragozda« je od danes naprej na sporedu v kinu Slogi. Kljub velikim na-
bavnim stroškom za ta film, se je uprava kina Sloga odločila

Hude debate o decentralizaciji socialnega zavarovanja

Značilno je, da je večina delavstva v načelu še vedno za ohranitev skupnega socialnega zavarovanja za vso državo

Ljubljana, 6. aprila
Vprašanje decentralizacije delavskega socialnega zavarovanja se vedno ni razčlenilo. Debata o decentralizaciji in proti njej je eden od ostrejših. Kdo naj bo v nji nepristranski razodnik, komu naj verjameta delavstvo, ki ga mora reorganizacija njegovega socialnega zavarovanja najbolj zanimali? Mi si v to debato ne spuščamo, naši pogovori sami strokovnjaki. Tudi ne moremo soditi, kdo je v resnicah strokovnjak ter poklican meritorno razpravljati o tako pomembnem vprašanju. Vsekakor pa moramo poučiti, kako se razvija razprava in kakšnih argumentov se poslužujejo na obeh straneh. Če bi bil namen te debate zategati delavstvo, bi bil zdaj že dosežen, kajti zavarovci okrožnih uradov v resnicah več ne vedo zanesljivo, kaj je res in kaj ne.

Vendar je značilno, da je večina delavstva pri nas še vedno v načelu za ohranitev skupnega socialnega zavarovanja za vso državo, ceprav pri tem pripusča široko pokrajinsko samoupravo posameznih krajinskih organov SUZORJA. Delavstvo je bilo vselej na braniku skupnih interesov ter proti cepitvi na kateremkoli področju; slovenski delavec se je zavedal, da ima iste interese, kakor njegov tovaris na jugu ali sredni države. Svede naše delavstvo tudi ve, da v drugih pokrajinih države socialne razmazne niso takšne kakršne so pri nas ter da je marsikje življenjski standard nižji. Več tudi, da je moralno pogosto doplačevanje za deficite okrožnih uradov v drugih pokrajinalah. Toda zaveda se tudi, da Slovenija ne more dajati zaslužka vsem slovenskim delavcem in da zlasti zdaj, ko je zelo skrbeno izseljevanje v druge države, morajo iskati mnogi delo v naši državi. Zato jim ni vseeno, kakšne razmazne vladajo v drugih pokrajinalah. Ne zele tudi, da bi se postabalo njihovo socialno zavarovanje, če bi si morali iskati dela zunaj.

Slovenija, se manj pa, da bi celo izgubili pridobijene pravice.

Ce bi prislo do tako stroge avtonomije v socialnem zavarovanju, da bi ne bilo več nobene povezanosti med posameznimi nosilci socialnega zavarovanja v državi, kakršno nekateri želi in zahtevajo, bi bilo presejanje delavstva med posameznimi področji novih zavarovalnih zavodov skoraj onemogočeno. Hrvati bi bili severa s tem zadovoljni, ker hočejo izogniti iz svoje banovine vse priseljence iz drugih pokrajin, ceprav pri tem nastaja vprašanje, ali bo Hrvatska lahko zaposlovila sama vse svoje delavce. Posebno značilno je, da zdaj na Hrvatskem že ne dobe več delavci iz Bosne, ne gleda na to, ali so Hrvati ali ne. Ti »Bosanci« iščejo zaslužek v truhama v Sloveniji, ko se začenja stavbna sezona. Pri nas delavstvo ni tako nestrpno, da bi nastopalo demonstrativno proti tovaršem iz drugih pokrajin, ceprav so n. pr. Bosanci pogosto pripravljeni delati na nižjo mezzo kakor naši delavci in mogočno vztrajajo, ker se prehranjujejo še mnogo skromnejše kakor naši delavci.

Zagovorniki skupnega delavskega socialnega zavarovanja niso tako trdovratni centralisti, da bi ne priznavali potrebe reorganizacije SUZORJA. Pač pa mora biti pogoj, da reforma ne podraži in ne poslabša zavarovanja. Okrožni uradi lahko postanejo samostojni nosilci bolniškega zavarovanja s samostojnimi proračuni in samostojno personalno politiko, a z jamstvom, da bodo zavarovancem ohranjene pridobljene pravice pri preselitvi s pristojnosti nekega urada na področje drugega. Toda tudi v bolniškem zavarovanju je potrebno pozavarovanje v obliki skupnega rezervnega skladka. S skupnim pokrajinskim skladom bi bilo treba zaščiti pravice nameščencev in zdravnikov. Strogo bi bilo treba izvesti načelo samouprave po zavarovancih in delodelajalcih.

Eurokratizacijo zavarovanja je pa treba nemogočiti, SUZOR naj ostane skupen in enoten nosilec rentnega zavarovanja s široko samoupravo tudi v teh zavarovalnih panogah. Finančno politiko SUZORJA bi naj vodil poseben finančni odbor pokrajinskih delegatov in zastopnikov bankskih uprav. Komisariati bi morali biti onemogočeni. Sodstvo bi naj bilo organizirano po pokrajinih. Okrožni uradi naj bi spadali pod nadzorstvo bankskih uprav in SUZOR-

ja. Tako si zamislijo reorganizacijo socialnega zavarovanja tako zvani centralisti. Zagovorniki popolne avtonomije pa zahtevajo vse argumente »centralistov« in trde, da je decentralizacija socialnega zavarovanja v Sloveniji finančno mogoča, po številu zavarovancev in po zavarovalnih rezervah, zbranih na področju OÜZD. Toda, da znašajo skupne rezerve bolniškega, nezgodnega in invalidskega zavarovanja s pokrajinskimi skladom nameščencev že okrog 200 milijonov din. Dalje trde, da v naši državi decentralizirano že vse socialno zavarovanje razen delavskega, kolikor spada pod pristojnost SUZORJA. Pobijajo trditve, da bi bila nevarnost rizika pri samostojnih nosilcih delavskega zavarovanja tako velika, da bi novi zavod v Sloveniji zašel v krizo. Edini riziko je po njihovem mnenju uporabljanje kapitalne kritja za premijske rezerve itd., za upravne stroške in splah slabe gospodarstvo s temi rezervami. Da pa po tega ne pride, je potrebna samo poštena uprava.

Nekatere druge pomembne argumente, ki govorijo za to, naj bi delavstvo socialno zavarovanje vendar ostalo v vsej državi povezano, četudi pride do decentralizacije, decentralisti kratkomalo prezro. — Delavstvo se s skrbjo vprašuje, kako bodo reorganizirali njegovo socialno zavarovanje. V prvih dneh tekočega meseca so hišni posestniki vložili precej predlog za sodno odgovoredovanje, vse kaže, da bo sodnih odpovedi tudi v aprilu dosti več, kar je bilo lani v aprili. Sedanje nevsečne razmere, ki so posledica vojne v Evropi, so se začele kazati tudi s te strani. Že nekaj mesecov se hišni posestniki posvetujejo med seboj, kaj bi ukrenili glede na to, da je draginje čedjalje večja in so se zvišali tudi vsi stroški za vzdrževanje hiš. Gre za zvišanje najemnine, ki bo močno zadebla večino ljubljanskih stanovalcev. Dosej so bili samo redki hišni posestniki, ki

sv. Save 4. stopnje. Izmed sinov sta javnosti znana sin Rudolf in Stan, ki sta po poklicu trgovci, a tudi znana sokolska delavca in vneta sportnika. Sin Jože, ponos in dika pokojnike, je padel v cvetu mladosti med svetovno vojno kot podčastnik pred Asiagom. Jožetova smrt na bojnih poljanah je ljubečo materi zelo presunila. Z njenih lici je izginila prirojena vedrina.

Potrafa po tem udarcu je postala bolj tiba in se je še bolj posvetila otrokom, ki jih je skrbno pripravila za trdo življenjsko pot. Pogreb ugledne žene in skrbne matere je bil danes dopoldne ispred hiše žalosti na pokopališču v Šmibelu. Mag bo obranjeno blagi ženi trajen spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Stanovanjske odpovedi in vprašanje stanovanj

Samo mestno poglavarstvo je odpovedalo v prvem četrletju 380 strankam stanovanje

Ljubljana, 6. aprila
V letošnjem januarju, februarju in marcu so ljubljanski hišni posestniki zahtevali sodno odgovredovanje stanovanj 735 strankam. V primeri z lanskim letom v tem razdobju je letošnje število sodnih stanovanjskih odpovedi zelo veliko, toda med strankami, ki jim je bilo odpovedano do konca marca, se vsi stanovalci v mestnih hišah na Pogačarjevem in Vodnikovem trgu in v nekaterih drugih mestnih hišah. Samo mestno poglavarstvo je odpovedalo 380 strankam stanovanje.

V prvih dneh tekočega meseca so hišni posestniki vložili precej predlog za sodno odgovredovanje, vse kaže, da bo sodnih odpovedi tudi v aprilu dosti več, kar je bilo lani v aprili. Sedanje nevsečne razmere, ki so posledica vojne v Evropi, so se začele kazati tudi s te strani. Že nekaj mesecov se hišni posestniki posvetujejo med seboj, kaj bi ukrenili glede na to, da je draginje čedjalje večja in so se zvišali tudi vsi stroški za vzdrževanje hiš. Gre za zvišanje najemnine, ki bo močno zadebla večino ljubljanskih stanovalcev. Dosej so bili samo redki hišni posestniki, ki

Z Zidanega mosta

Veliko zborovanje pokrajinskih občinskih učilnic v Ljubljani
V nedeljo 7. t. m. bo sta imeli društvo pokrajinskih občinskih učilnic za severni del dravske banovine s sedežem v Slovenjem Gradcu in južni del dravske banovine s sedežem v Tržiču redno skupščino v posebni sobi hotela Juvanci. Prvo društvo bo zborovalo ob pol 10., drugo pa ob pol 11. Dnevi red skupščin: 1. čitanje zapisnika zadnje skupščine; 2. sklepanje o poročilu upravnega odbora in nadzorstva ter o podelitev absolutorija; 3. sklepanje o predlogih upravnega odbora, nadzorstva in posameznih članov; 4. sklepanje o prostovoljni razdržitvi društva z ozirom na združenje občinskih društev v novo organizacijo; 5. sklepanje o porabi premoženja; 6. slučajnosti. Ob tej priliki se bo vršil tudi ustanovni občini zbor društva »Organizacija občinskih učilnic dravške banovine« in to ob pol 12. uri v salunu hotela Juvanci. Na dnevnem redu je med drugim čitanje pravil, volitve funkcionarjev in sklepanje o pristopnini, članarinai itd. Naj ne bo občine, iz katere ne bi bili načinov občinskih učilnic. Nične ne sme ostati doma in neorganizirani. Zato vsi na ustanovni občini zbor, kjer bo ustavnovljena močna in nerazdržljiva enotna stavnovska strokovna organizacija vseh občinskih učilnic Slovenc!

Gradnja starih protiletalskih zaklonikov
Na Zidanem mostu že delj časa građe stari protiletalski zaklonišča v živo skalo tik zeležniške proge na takoj imenovanem hrvatskem kolodvoru. Določno napreduje. Rovi so dolgi in zaokroženi ter bodo absolutno varni pred vsakršnimi napadi.

Iz Radeč

Iz sodne službe
Nedavno smo poročali, da je bil premeščen iz Radeč splošno priljubljen sodno pisarniški priravnik g. Lavrenčič. Te dni je bila imenovana na njegovo mesto gdc. Grbec. Za nedolčen čas pa je gdc. Grbec prideljena okrožnemu sodišču v Celje. Na mesto obolelega g. Langerja, ki je na dopustu, je prišel zase g. Gros iz Maribora.

Oskrbiščno domačije Majhenca na Vrhovem
Majhenca Jožeta in njegovi oskrbnici Zimšek Terezijo in Zorko so odpeljale varnostne oblasti zaradi suma oponarjanju petstotakov v mariborske sodne zapore. Ker se bo preiskava neudomno zavlekla, so razprodani nekaj živine in drugo. Oskrbiščno nad domačijo pa sta prevzela g. Burkelej Leopold in Sušin, oba z Vrhovega.

Preverjava načinoma tekma
V nedeljo 7. t. m. se bo odigrala na igrišču v Hrastniku prvenstvena nogometna tekma med SK Radečami in SK Krškim. Tekma se bo vršila v Hrastniku zaradi tega, ker domača radeško igrišče na Njivicah ne ustreza vsem zahtevam tovrstnih tekem. SK Radeč bo poslalo na tekmo svoje najboljše igralce. Le žal, da ne bo v postavljeni vratarji Kosa Milana, ki je znan kot najboljši vratar v vsem Savinjsku. Vratar Kos je pri vojakih. Zato je SK Radeč zapovedala en dan dopusta. Prešnji ni bilo ugo-

deno, zato ga bo zastopal pri tekmi njegov namestnik. Kljub temu se pričakuje, da bo SK Radeč sijajno odigralo to prvenstveno tekmo in si prizorilo zasluženo zmago.

Meso se je podrazilo
Pred kratkim so naši mesarji podrazili goveje meso, ki ga prodajajo zdaj po 14 din. Podrazitev je dovolio sresko načelstvo v Krškem.

Dobava moke in semenskega krompirja
Občinska uprava je dobavila te dni precej semenskega krompirja in moke po znižani cenii. Semenski krompir je uprava prodajala po 2 din. Enako prodaja moke po znižani cenii. Predsednik mestne občine je v ta namen preskrbel vozne olajšave za prevoz moke, s čimer je omogočeno, da se prodaja moka poceni.

»Nedolžni lahkoživec« na Sokolskem odru
V režiji neumornega sokolskega delavca br. Pešca Ivana uprizori sokolsko gledališče v Radečah, v nedeljo ob 20. uri burko v treh dejanjih »Nedolžni lahkoživec«. Glavno vlogo ima br. Zahrašnik Ivan. Sodelovalo pa bo se več najboljših radeških sokolskih igralcev, med drugimi br. Pešec, s. Kosova, s. Premersteinova itd., ki jamčijo za popoln uspeh burke. Igra bo nudila mnogo zabave in smehe, nakar opozarjam vso našo javnost. Posebej se vabijo Židanomostani in bližnjim okolicam. Pričetek točno ob 20.

Dario sokolskemu društву v Radečah
Namesto vence na grob pokojne Milene dr. Matkove je daroval Sokolu v Radečah inž. Hugo Učih, lastnik »Umetniške propagande« z Radeč na Litiji pri Zidanem mostu 200 din. Uprava sokolskega društva v Radečah mu izreka javno zahvalo.

Vodstvo hotela »Jadranski v novih rokah
S 1. aprilom je prevzela vodstvo hotela »Jadranski« ga. Slavka Roglova, hčerka pokojnega Antona Polanca.

Osredna vest
Pred kratkim je napredovala učiteljica ga. Arhar Valerija v IX. položajno skupino. Čestitamo!

Iz Litije

Pojasnjeni požar
Poročali smo že o požaru v Sitarjevcu, kjer je pogorela domačija delavca Vidgerjarja. Preiskava je dognila, da je zanetilo ogenj neko dekleter, ki je prislo skrivalj po vžigalicu. Z nevarno igračo se je skrival poleg listnjaka in malo iskro je razpikal spomladanski vetr. Nepremišljeno dejanje in nevarna igrača je spravila Vidgerjarje ob vse. Gasilcem gre zahvala, da so rešili vsaj sosedje. S težko prizadeto Vidgerjarjevo družino sočustvujejo vsi.

Obrčni zbor
Sadarska in vrtnarska podružnica v Litiji bo imela redni letni občini zbor v nedeljo 7. t. m. ob 9. dopolno dne v litijiških šoli.

Delo rezervnih oficirjev
Pred leti smo imeli v našem okraju organizacijo rezervnih oficirjev, ki je často izpoljjevala svoje dolžnosti in vneto gojila tovrstna in patriotska čušta. Po znanih sporih v centrali je delo popustilo tudi pri nas. Zdaj pa si rezervni oficirji iz litijskega okraja spet obnavljajo svoje društvo. Skupnega sestanika se bodo udeležili delegati izvzen Litije. K litijski organizaciji so povabljeni tudi rezervni oficirji iz zagorske doline.

zmagoslavno nasmejani klanjal
Lastnik cirkusa in vsi uslužbenci so stali med gledališči in napeto sledili njegovim akrobacijam. Godba je utihnila, približal se je trener, nekaj največje napetosti. Ljudje so prisluškali, da so rešili vsaj sosedje. S težko prizadeto Vidgerjarjevo družino sočustvujejo vsi.

Nihče ni opazil, da se je bil pri vhodu v manežo ustavil Tino. Na nogi mu je začrljala pretrgana veriga, ko se je pognal naprej. Ljudje so se prestrašeno ozirali na slona. Arne je opazil nevarnost in vzel klinikl: »Skočite dol, hitro dol!... Tino! Sem! Tino!«

Toda razjarjena žival ni slišala ne videila
Arne je planil za slonom, kar so ga nešle nožice, toda prihitev je prepozna. S strašnim treskom je bil izdrl Tino iz zemlje droge, ki so držali mrežo pod vrvjo. Nastala je panika.

Akrobata se ni zgodilo nič hudega, ker je lahko pravocasno skočil na tla, pač je pa ležal pritlikavec Arne na plahtah v šotoru, kjer je bil zverinjak. Zeležni drog je bil zadebljal v zverinjak. Arne je pogural zverinjaka in ga poskušal skočiti, da bi zgodil nekaj kakor mi. Kar se je pojaval med ogroženimi cirkuski uslužbenci Tino. Dvignil je nadevatev, da bo zverinjak skočil na tla. Cirkuski uslužbenci so počili v smeh. Domišljavi akrobata je pobral zeležno palico in se pogнал proti slonu. Toda pritlikavec mu je iztrgal iz rok: »Kaj ste znotri? Slon nikoli ne pozabi, če ga kdo brez povoda udari. Izgubite se raje, sicer se zgoditi še nesreča.«

Zvezek je bila predstava razprodana
Vsi artisti, zlasti klobni Billi so želi navdušeno poslanje in salve smeha. Slednjič je nastopil akrobat na vrvi. Nežna godba je zavrela, artist v blestečem triku je zmagoslavno nasmejani klanjal.

B. CURY:

Pritlikavec

Že tri dni je lilo kakor iz škafa. Ljudje so ugibali, kjer se nabera tam zgoraj toliko vode, ki je neprerogoma v curkih lila iz črnih oblikov.

Mario Alberti, lastnik potujočega cirkusa, je stal otočno pred svojim vozom in zrl nejveljivo v tvoj svet. Bilo mu je, da bi kar obupal. Kako naj pridejo v takem vremenu ljudje na večerno predstavo? Previdno je stopal po gladih stopnicah svojega voza, da bi našel uteho v svojem skromnem zverinjaku. Tam je bil tudi pritlikavec Arne, ki ga je gospodar tako red gledal, ko je s toliko ljubezino skrbel za

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekluci, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

Otomane

R. SEVER, Ljubljana, Marijin trg

Prepričajte se sami!

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— din.

PRVOVRSTNA VINA

ter pristno žganje si nabavite po sledenih konkurenčnih cenah: Namizno belo liter din 8.— srbski prokupac > > 9.— rizling > > 9.— dolenski cviček > > 10.— jabolčnik > > 5.— muškatni silvanec > > 12.— dingač > > 12.—

žganja: tropinovec liter din 28.— slivovka > > 28.— brinjevec > > 36.— rum > > 36.— borovnica > > 36.—

Mrzla jedila! Se priporoča »Buffet J. Jeraj, nasl. Milka Videnič, Ljubljana, Sv. Petra c. 38. 9. L.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

VSAKOVSTNO POHISTVO
se vedno po starih cenah dobavlja v moderni in solidni izdelavi tvrdka »Oprava«, Celovška 50. Sprejemajo se naročila

c. L.

VAŽNO ZA VSAKEGA!
Sedanji težki časi zahtevajo zdrave živce, zato pridite k nam in pihte mleko jogurt, smetanco. Na zajtrk, večerjo, mlečno hrano vabi in se priporoča mlekarna »Drama«. 959

Vošnjakova ul. 10

DIJAKINJE IN GOSPODINSKE POMOČNICE
Trajno kodranje v modernih frizerjih za din 40.— Vanaredi samo frizerski salon Mirko Zaletel, Tržaška c. 4. 1023

25 NIZKIH VRTNIC
očarljivo številnih barv din 60 franko. Deset plezalk novejših krasnih barv din 60; pet plezalk din 35 franko. — Sadjarstvo Dolinšek, Kamnica, p. Maribor. 1011

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila
si nabavite pri

PRESKER
Sv. Petra cesta 14

50 PAR ENTLANJE
azurniranje, vezenje zaves, perila, monogram, gumbnice. — Velika zalogja perja po 7.— din »Julijana«, Gospovska c. 12 in Franciškanska ul. 3. 4. L.

OTC IANE
v različnih vzorcih, modroče, peresnice, kauče, mreže ter vsa tapetniška dela izvršujemo po najnižjih cenah. F. Sajović — Ljubljana, Stari trg 6. 1033

SPLOSO KROJASTVO
specialist za otroške obleke, se priporoča. — Kavškova 13, Sp. Šiška. 968

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— din

BUKOVI IN JAVOROVI FURNIRSKI HLIDI

jelkov celulozni les in cele stojče gozdove kupim za gotsino. Sprejemam nakupovalce in prevzemovale. — Ponudbe na Interreklam, Zagreb, Masarykova 28, pod »P-6224«. 1030

spored evropskih postav na vseh valovih strokov. članki, roman, novela, novice z radijskega in televizijskega sveta, filmki, pregled, nagradni dodelaj, smernice

vrhne in spodne modroče, dobre postejne obleje dobite uajcenje pri

R. SEVER, Ljubljana, Marijin trg

Prepričajte se sami!

INFORMACIJE

Beseda 1.— din, davek posebej

Najmanjši znesek 5.— din

PREKLIC

Podpisani Uhl Rudolf, vpok. pismosloša, Ljubljana, Tržaška c. 50, preklicujem in obžalujem kot neresnične vse očitke in vsa obrekanja gospoda Makovca Franceta, strojnega del. Ljubljana Vič — Glince, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona zoper mene. Ljubljana, 5. aprila -940. Uhl Rudolf. 1020

SLUŽBE

Beseda 50 par, davek posebej

Najmanjši znesek 5.— din

FRIZERSKI POMOCNIK

nameščen v Zagrebu, dober delavec, išče nameščenje v Sloveniji — Ponudbe na Suleman Krivdič, Zagreb, Ilica 198.

1010

KUHARICA

dobra gospodinja, vajena vsega dela, išče službo pri samostojnem gospodu, vdomcu ali ločencu. — Ponudbe na upravo lista pod »Varčna«.

1031

STROJNEGA KURJAČA

na parni žagi sprejem takoj. Šuštar, Ljubljana, Dolenjska c. 1037

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej

Najmanjši znesek 5.— din

CIPRESE

za parke, vrtne ograje, pokopališča itd. v vseh višinah do dva metra imata po ugodnih cenah naprodaj v lastni gozdni drevesnic — Franc Dolenc, Preddvor nad Kranjem, dravsko banovina. 1029

ENOSOBNO STANOVANJE

tako oddam. Glince, C. VII/2

1038

HIPNOTIZEM

ni več nobena skrivnost. Skrivnost je le, kako bomo dosegli srečo na podlagi spoznaja svoje življenjske poti. To pot vam more pokazati samo knjiga F. T. Karmaha »Naš život in okultne tajne«.

POMAGAL VAM BO

Znani pisec in raziskovalec okultnosti ved F. T. Karmaha vam brezplačno napove vašo bodočnost. Razen važnih dogodkov iz preteklosti vam pove tudi vse vaše odnose do ljudi, zakona, loterije, trgovine in vseh važnejših dogodkov sedanjosti. Njegov nasvet vam bo prinesel začelene uspehe v življenu. Zahvalne izjave, ki jih vsak dan prejema s celega sveta, dokazujejo nenesljivost njegovih napovedi. Postavite mu nekaj važnejših vprašanj, ki vas zanimalo. In sporocite mu točne podatke o svojem rojstvu. Vse napovedi o vašem življenu, ki so zgoraj omenjene ostane dobiti popolnoma brezplačno, če boste pri piscu kupili njegovo najnovijo knjigo »Naš život in okultne tajne«. Knjiga stane samo 30 din, denar pa se pošlja na ček. račun št. 17.455 na točni in stalni naslov: F. T. Karmah, Zalec.

V roku 48 ur boste dobili v aprtem, diskretnem ovoju Vašo prezplačno življensko analizo in knjigo »Naš život in okultne tajne«.

OLLA

„G.M.“
PREIZKUSENA IN
ZAHTEVANA
od 1895 !

boljši vad. k po radijskem svetu je

NAŠ VAL“

spored evropskih postav na vseh valovih strokov. članki, roman, novela, novice z radijskega in televizijskega sveta, filmki, pregled, nagradni dodelaj, smernice

zajava vsak petek in je tudi lepo ilustriran!

PRAVA: Ljubljana Knafljeva ulica 6.

1030

Tone in Andrej sta bila prepričana, da sta njuni srajci beli...

Ne ve se, kaj občudujete bolj — privlačnost dame ali snežno belo obleko! Zares, to lepo zunanjost divno izpopolnjuje edinstvena belina obleke.

Samo z Radionom se doseže taka belina! S kuhanjem v raztopini Radiona se razvija kisik, ki struji skozi perilo, odpravlja popolnoma vso nesnago in daje perilu popolno belino — Radion belino.

Schichtov

RADION

Ni čistejše beline od Radion beline

RADI VELIKE IZBIRE NIZKE CENE!

Najnovejši otroški in igračni vozički, dvokolesa, šivalni stroji, prevozni tricikli, pnevmatike. — Ceniki franko! TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska 4 MARIBOR — ALEKSANDROVA C. ST. 26

Žimo za modroce

od navadne do najfinje

imamo vedno na zalogi po najnižjih cenah!

FRANC JAGER — tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra c. 17 — Telefon 20-42

NA PAR
STERILIZIRANO
1/5%

NARODNA

TISKARNA

LJUBLJANA

čASNIK 8

ZVRŠILJA VSEH VRSTE TISKOVIN
PREPROSTI IN NAJFINJŠI

Niccolo Paganini – vražji goslač

Letos v maju proslavi Italija 100 letnico smrti najslavnjega violinskega virtuoza vseh časov

Mojstrovina zunanjost je mnogo priporočala k tem neverjetnim govoricam. Paganini je bil zelo suh, dolgi črni lasje so mu padali v neretu na ramena in obkrožali njegovo mrvatsko bledo obličje. V upadljivih licih je prihajal še bolj do veljavje njegov veliki orloški nos. Usta so bila vajena ledenejava, naravnost sardoničnega nasmeha. Globoke, živahne oči so imela hladen, prodoren in pogosto haluciniran pogled. Oblačil se je zelo malomarno. Kadar se je vdajal svoji strastni igri, je mahedal na njegovem koščenem telesu frak zelo starega kraja, kakor cunje na strašil.

Kako čarobna je morala biti moč tega umetnika, kako neopojljiva je bila smrži njegova čudodelna virtuoznost, da se je množica namesto ocenitve izrednega talenta v svoji prostodušnosti hlastno vrgla na verze, krožče o njegovi pogodbi s hudičem!

Sam svoj podjetnik

Paganini je imel poleg ogromne umetniške nadarjenosti tudi dovolj reklamnega instinkta in v svojo korist je znal izrabiti celo govorice o peklenkem izvoru, ki so se širile pred njim na njegovih koncertnih turnejah. Večkrat je tudi zgodilo, da so govorice o vrazjem goslaču sčasoma narašile in malone zadušile zvok njegovega triumfalnega glasila. Tako je leta 1834 v Bruslju katoliški tisk svaril občinstvo pred »pogubljenju vrednemu mojstrovju čaravnitvam«, kar je povzročilo prvič popoln finančni in nazadnjene tudi umetniški neuspeh velikega virtuoza.

V Nemčiji je razvil Paganini zelo živahnoumetniško delavnost. Prispel je tja v januarju 1827, ko mu je bilo 45 let. Bil je na višku svoje čarobne tehnike, obvladal je absolutno sebe in množico. Prepotoval je bil svet križem kražem. Ni bilo mesta, kjer bi ne bil igral in kjer bi ne bil želet triumfa. Po Dunaju, ki je poslušal dobrih 20 njegovih koncertov, je žel v Berlinu simpatijo občinstva in dvora, sam Friedrich Viljem mu je izkazoval naklonjenost. Braunschweigški kralj mu je podelil dedni plemiški naslov. Od tistega trenutka si je dal sin skromnega genovskega trgovca tiskati vizitke vijoličaste barve z zlatom obrezjo. »Baron Niccolo Paganini.«

Pri tem je zanimivo, da je vprav v Nemčiji, kjer je cvela bibliografska literatura o umetnikih, Niccolo Paganini inspiriral samo nekaj zanimivih v revijah objavljenih člankov in nekaj skromnih knjižic. To vrzel v nemški literaturi je zapolnil še nedavno znani pisatelj dr. Kapp v predelani izdaji svojega »Paganinija«, kjer podaja popolno sliko človeka, virtuoza, skladatelja in obenem spretnega impresarija, kar vse je bil Paganini v eni osebi.

Skop in kraljevsko radodaren

Gotovo je, da je imel denar na Paganinijevu naravnost fascinirajoč vpliv. Zavedajoč se svoje čarobne moči in vpliva na množico je bil vajen povsod, kamor je prišel, podvajati ali celo potrobiti vstopnino. Dr. Kapp prihodčuje v svoji študiji tudi nekaj stvari, po katerih lahko približno sklepamo, koliko je Paganini s svojimi koncerti zaužil. Za 15 koncertov, ki jih je priredil od 3. julija do 20. avgusta 1831 v Londonu, je dobil na honorarju 10.208 funtov šterlingov ali okrog 60.000 funtov za en koncert. Bogate ladies, ki so se iz nečimernosti in dolgočasja izdajale za ljubitelje gosil, samo da bi ob bližu videle strašnega sina pekla, so prosile mojstra, naj bi jih nekaj ur poučeval. Paganini je privolil, toda za vsako lekcijo si je dal plačati 50 funtov šterlingov.

Ena epizoda mu pa menda daje zadoščanje. Bilo je 18. decembra 1836 v Parizu. Berlioz, razočaran po neuspehu svojega »Benvenuto Cellinia« v brez denarja, skoraj na robo obupa, je dirigiral koncert, prirejen po njegovih prijateljih. Slavni skladatelj si je bil izbral za ta koncert svojo čudovito »Fantastično simfonijo«. Otaran po lepoti svoje skladbe je pozabil na vso bedo in izborni orkester je vll ves ogenj svojega temperamenta in genija. Paganini je sedel zadaj v dvorani in bil je tako ganjen, da je plakal. Ko je bil koncert končan in je občinstvo še stalno v dvorani, se je približil Berliozu in padel pred njim na kolena. Bil je nepozabeni trenutek. Drugo jutro je dobil Berlioz od Paganinija pismo, v katerem ga je prosil, naj sprejme od njega v znak občudovanja 20.000 frankov.

Berlioz ni verjal svojim očem. S peresom, ki se mu je treslo v roki, je napisal slavnemu virtuozu nekaj topnih vristic v zahvalo. Vest o tej prigodi se je razširila po Parizu in mnogi so si že očitali, da so delali s svojimi dovtipi in karikaturami

Paganiniju krivico. Toda Rotschildova banka je dobila od Paganinija naslednjo pismo: »Prosim, izplačajte vročitelju tega pisma H. Berliozu 20.000 frankov, ki sem jih včeraj deponiral pri vas.« Maestro ni naročil, naj izplačajo ta znesek iz njegovega lastnega računa v banki. Vse kaže, da je Berlioz založnik šertin sam prispeval velik znesek in prislužil Paganiniju, naj postavi v službo mecenjske geste popularno osebnost, da bi se še povečala slava mladega Berliozja v pariški javnosti. Tako vsaj sta razlagala to zgodbo Liszt in Rossini. Toda na Dunaju, kakor tudi v Berlinu in Londonu, je priredil Paganini več koncertov v korist revžev. Koncert v Turinu leta 1837 je vrgel 10.000 frankov, ki jih je dal Paganini mestnim revežem.

Idealen zakonski par Amerike

Posebna komisija je prepotovala vso Ameriko, preden ga je našla

Ce priede v Ameriki tekmo najslajšega otroškega smehljaka, najpopolnejše ženske noge, najboljše strojepiske, najprijezljivejše vadnika, avtobusih ali najprijezljivejšega policista, zataj bi ne mogli s pomočjo tekmovanja najti tudi idealnega zakonskega parja. Za ameriško javnost je to vprašanje tem zanimivje, ker je v Ameriki največ ločitev zakona. In tako so nedavno res priredili v nekem ameriškem mestu tekmo, ki naj bi pokazala, kakšne lastnosti mora imeti idealen zakonski par. Postavljeni so bili stiže pogoji:

Zenin mora biti star 25 let, nevesta pa 21, ko se poročita. Mož mora imeti dva ali tri otroke, izmed katerih mora biti ena deklica. Mož mora imeti najmanj 1500 dolarjev letnih dohodkov. Žena ne sme imeti svojega poklica in tudi v poslo svetega moža se ne sme vmešavati. Njena dolžnost je skrbeti za dobro kuhanje. Stanovanje mora biti opremljeno okusno in prijazno. Mož in žena morata vedno skrbeti za svojo zunanjost.

Za idealnega moža je določila tekma tele lastnosti: poštostenost, zakonsko zvesto-

Dr. Kapp potrjuje, kar so izjavili že drugi avtorji, da namreč nične iznede nestestih Paganinijevih občudovalcev ali lastnikov hotelov, kjer je slavni virtuozi stanovali, ni nikoli slišal, da bi bil Paganini pred koncertom igral na svoje čudežne gosli. Ob dnevi, ko bi moral nastopiti na koncertu, je bil izredno razburjen, toda gosil se ni nikoli dotaknil in raje je spel do trenutka, ko je moral v koncertno dvorano. Odkril je bil menda način, kako zagotoviti enkrat za vselej v prstih in možganih vse nepopisno težke skale tak, kakov si znamo imeti, datum ali stih, ne da bi ga moralni vsak dan znova ponavljati. All pa je bil dosegel to edinstveno sigurnost z žilavim študijem in železno voljo. Če je bila v umetnosti čarodejnega violinista kakšna tajna, je bila tista, ki se je imenovala. genij Niccolo Paganini.

Paganini je bil rojen 27. oktobra 1782 v Genovi, umrl je pa 27. maja 1840 v Nici. Letos v maju bo torej Italija proslavila 100 letnico njegove smrti. V ta namen je dal Mussolini mestu Genovi na razpolago 50.000 lit.

in pomeni prizadevanje strokovnjakov, da se porabijo za človeško hrano tudi odpadki po mlekarnah. Seznam obsegata tudi novo vrsto suhe fižole juhe z moko iz sirotke, dalje novo vrsto žganega sladkorja tudi s sirotko in novo vrsto blincev, na rejenih iz krompirja, smetane in soli. Smetana in sirotka sta stranska produkta mlečne industrije, ki se v ogromnih količinah rabita največ za prasičjo krmno. Njuna uporaba kot novih živil utegne biti velikega pomena za mlečno industrijo.

Suga juha je pripravljena tako, da dobimo iz enega dela suhega praška in štirih delov do izdatno hrano. V nji je 65 očetkov fižola, 25% sirotke in 10% mlečne škrobo. Blinci iz smetane in krompirja so podobni pečenemu krompirju, so pa brez mlečne škrobo, pripravljajo se tako, da sušimo ali pečemo festo iz kuhanega krompirja, smetane in soli. Dve vrsti kondenzirane sirotke obsegata 25% sirotke. Kandiran sirotkar iz sirotke je enak navačnemu vrstam, ker sirotka nadomestuje trsni sladkor in žitni sirup. Pač je pa ta sladkor nekoliko manj sladek.

B. Franklin oce poletnega časa

Misel uvesti letni čas s tem, da se po makne urni kazalec naprej je starejša nego bløčev misil. Večina izmed nas se sicer spominja tega ukrepa še iz svetovne vojne in ta ali oni bo morda vedel, da so se ukvarjali z misiljo poletnega časa že pred svetovno vojno v Nemčiji in Angliji. Misel sama se je pa porodila mnogo prej in sega tja do slavnega ameriškega učenjaka Benjaminja Franklina.

Benjamin Franklin je bil več let ameriški poslanik na francoskem dvoru. To je bilo skoraj 15 let pred veliko francosko revolucijo. Franklin je izračunal, da bi samo v Parizu prihranili kakih 100.000.000 frankov na razsvetljavi, če bi uvedli letni čas. Toda prav tako kakor z izumom strelovoda, ki ga je izdelal neodvisno od poskusov Čeha Prokupa Diviša, je Franklin tudi s to idejo daleč prehitel svoj čas. Ljudje so se mu smejali, češ da je to njevna flksna ideja. Edini, ki je razumel dejavnost, je enostavne rešitve je bil Jean Jacques Rousseau. Prve praktične poskuse s poletnim časom so pa delali še 1. 1892 v južni Afriki.

Iz Škofje Loke

— Kam pa v soboto in nedeljo? V Škofski dom, kjer bodo uporizili zopet dve gledališči predstavi. V soboto nas posestijo ljubljanski gostje, Gledališča mladih, ki uprizore v režiji režisera Narodnega gledališča v Ljubljani, g. Milana Skrbinščaka, Reinaldovo komedijo »Mala ženka«, v nedeljo s pričetkom ob 16. pa po ponovitev narodne igre »Diviš lovec«, ki jo bodo zaigrali marljivi člani in članice Škofjeloške sokolske družine. Igra je doživela pri premieri velik uspeh in mnogi niso dobili prostora.

— Jadranska straža v Škofji Loki ima sicer 60 članov, ki pa so za smotre JS tako vneti, da je bila letna skupščina sramotno obiskana. Nitid obor je bil navzoč ves. Sprožen je bil zato predlog, naj bi se ustavonilo pri nas samo poverjeništvo. Ni pa tudi izključeno, da pride do ponovnega sklicanja občnega zborja, ki utegne biti poddarje bolje obiskan, kakor prvi.

— Dečki križ je polagal to dni obračun svojega lanskoletnega dela. Skupščino v mestni posvetovalnici je vodil g. Avgust Blaznik, ki je imel na navzočem daljši lep nagovor. V njem je zlasti podčrtal oporo, ki je bil deležen loski okraj v RK za časa velikih poplav. Pokrovitelji RK NJ. Vis. knezini Ojgi je bila poslana brzozjava. Iz poročil funkcionarjev je bilo razvidno, da je sreski obor RK pridno del. Prireje je bil teden RK, bilo je več nabiralnih akcij, podpirale so se humanne ustanove, v organizaciji pa je bolničarski tečaj. Novi obor vodi zopet dosedanjem predsednik, mesto podpredsednik pa je prešlo na majorja g. Matoviča Vučiča. Letna skupščina je bila dobro obiskana.

— Draginja narašča. Nameščenski in delavski krog, ki so skoraj izključno navezani na plače in tendenske prejemke, se s skrbjo vprašujejo, kaj se pride, aka načrascajoči draginji ne bo konca. Vprav te dan so se dvignile cene mesu, krompir predvsičajo po dva din kilogram in to pri vagonkih pošiljkah. Denar izgublja na svoji kupni moči in prav to navdaja malega človeka s skrbmi dvakrat bolj, ker nima možnosti, da bi svoje dohodek povlačil v skladu s potrebami za vsakdanje življence. Marsik je tako, da je za prehrano še nekako, za vse ostalo pa nič. O kulturnih potrebah pa niti ni, da bi govorili.

SOLSKA NALOGA

— Učitelj da učencem Šolsko nalogu pod naslovom: Naš pes.

Mihel konča nalogu prvi.

Njegova nalogu »Naš pes« se konča

»Nimamo nobenega psa«.

ja. Toda ob pomanjkanju drugih poročil, pač ni bilo težko verjeti, da so oni res pripravljeni v Evropo prvo pomarančarje. Imamo pa že dokaze iz leta 1333, da so gojili pomarančnike v Dauphine. Potem takem je moral to sadje pripravljati v Evropo nekdo še preden so se napotili portugalski pomorski čez morje. Izražena je bila domnevna, da utegne biti razširjenje pomarančev v Evropi v zvezi s potovanjem Marka Pola v 13. stoletju. Tudi to ni izključeno.

Aparat za mešanje kart

Ze pred šestimi leti se je pojavil na trgu novi aparat, ki sicer ni napolnil nobene izmed slovečih »čustvenih vrzel«, vendar pa je sam po sebi zanimal. Bil je aparat za mešanje kart. Njegov izumitelj je hotel pripraviti kvartopircem nekaj dela, obenem pa omogočiti temeljito mešanje kart, a morda tudi preprečiti sleparje, ki so med kvartopirci kaj pogoste. Aparat pa ni šel, kaj dobro v denar, ker je bil predrag, saj je stal v našem denarju okrog 2.500 dinarjev.

Zdaj pa poročajo iz Hamburga, da so izumlili tam novi aparat za mešanje kart, ki ni tako komplikiran pa tudi tako drag. Baje stane samo nekaj mark. Aparat je bil že prijavljen patentemu uradu in z njim se zelo lahko manipulira. Zato upa izumitelj, da ga bodo kvartopirci navdušeno pozdravili. Temeljito mešanje kart v novim aparatom traja samo nekaj sekund. Karte ne bodo več padače na tla, pa tudi kibiciranje bo v marsičem omejeno sleparje pa sploh izključeno.

Nova Byrdova živila

Admiral Richard E. Byrd ima na ekspediciji na južni tečaj s seboj nekatera koncentrirana živila, ki so mu jih prizpravili strokovnjaki iz ameriškega poljedelskega ministarstva, da bi imel večjo izbirnost.

Nekatera izmed teh živil so normalnemu trigu še neznanata. Toda čez eno leto ali dve se bodo najbrž že prodajala. Večina teh jestivin je bila pripravljena v laboratorijskih

lesov dom je bil v stiku s francoskimi kreditnimi zavodovi, kjer je imel markiz naložen svoj denar.

Na koncu pisma je bilo pripisano: »V polni mери lahko zaupate človeku, ki vam ga pošiljam. To je moj drugi jaz. Sicer bi bili pa v nevarnosti lastne zmote, če bi ga videli. Podoben mi je kakor brat bratu.«

— Ah! — je vzkliknil Gilbert, — to je res zelo dragocen dokaz. Ali imate original?

— Nisem tako neumen: original je ostal v Rosalovem bančnem domu, ki edino lahko jamči za njegovo avtentičnost. Imam njegovo fotografijo.

— Ali se še spominjajo šefi in uslužbenici Rosalovega doma dvojnika markiza de Valcora?

— Neki stari knjigovodja se spominja, da ga je njegova podobnost presenetila.

— A ime tistega moža?

— Ime knjigovodje?

— Ne, dvojnovo ime. Ali ni podpisal ničesar, nobenega potrdila, nobene listine?

— Vsaj ničesar, kar bi se dalo najti.

— Brat! — je dejal Gairlance nepričakovano povabljujoč izraz iz pisma. — Ali ima Renaud slučajno brata iz nezakonske postelje, ki ga je spremjal na ameriški jug, ali pa je prispel tja za njim?

— To bi bilo treba še ugotoviti. Ni pa potreben krov sorodstva, da se pojasni podobnost potek.

Princ je malo pomisli, pot

Pravno in narodno vprašanje starega pokopališča

Pokopališče last slovenske župnije? — „Večni grobovi“ in njih nedotakljivost

Maribor, 6. aprila

Zdaj šele prihaja na dan, zakaj se je od gotove strani tako prigajalo k popolni zavrtoviti starega pokopališča že z novim letom in zakaj se tako važno javno vprašanje ni obrazovalo v javni seji ter so v zadnjem času — ko je s spomladjo na tem svetem kraju zopet zvezelo »borza« za nagrobnike, ograjše in krste — celo pri mestnem pogrebnu zavodu postate nemogoče poizvedbe zaradi izkopavanja in prevažanja okostnjakov. Sele zdaj bo tudi Širši javnosti postal bolj jasno, kako je to mogeče, se tak svet kraj, še preden je v tem primeru razposvečen, tako očitno in grdo opustošen, se brez vsakega nadzorstva ob grobovih sekajo mlade cipresi in drugi na sadi, se s težkimi vozovi vozari po zmehčanih potih in ce ne gre drugače tudi preko grobov in sploh, da se božja njiva izrablja kar navadno smeti.

Ze pol stoletja se med starimi Mariborčani razpleta vprašanje, čigavo je prav za prav to pokopališče. Ali je res stolna in mestna župnija pravilna lastnica vse te-

zemlje ali pa je stara slovenska župnija oo. frančiškanov.

Tudi mi smo to vprašanje iznesli že lani in to le z najboljšim namenom, da pride vendar enkrat do končne razrešitev. Bas zdaj pa je skrajna prilika za to dokončno rešitev. Kajti le pravno pravilni lastnik žemlje tega pokopališča ima popolno in izključno pravico odločati o nadaljnji usodi pokopališča.

Na našo zadevno opozoritev se je zglašil eden teh starih Mariborčanov z izpovedjo, da je bil priča, ko je pred približno 40 leti eden največjih mariborskih bogatašev te danega župnika stolne in mestne župnije ob neki posebni prilikai javno opozoril na veliko znoto o pravem lastništvu tega pokopališča. Pravi lastnik da je (kakor zgoraj omenjeno) stara slovenska župnija, ki je pozneje prešla na frančiškanove.

Izpovedba te priče se je čula tako zanesljivo, da se mu je lahko verjelo. Treba je bilo to pričevanje le še točnje ugotoviti.

Našemu iskanju je prišlo včeraj in danes na pomoč srečno naključje. Ugotovili smo

točno dotično priliko in ime dotičnega veljaka, ki je bil tedaj član mestnega sveta — torej zelo zanesljiva oseba. V smislu tega vira naj bi bilo to pokopališče pravtovres lastnika stare slovenske (predmetne) župnije, a so ob neki priliki iz župnijskega arhiva izginili zadevni dokumenti. Niso pa mogli izginiti tudi drugi, z njimi v zvezi stojeci dokumenti, odnosno zgodovinsko ugotovljeni dokazi. Med slednje spadajo zlasti tudi potrdila o tako zvanih »večnih grobovih«, ki morajo na tem pokopališču ostati nedotakljivi in do katerih imajo pravico tudi še danes in naprej živeči dediči svojcev, ki so za take grobove plačali večje vsota ali pa si jih zagotovili s primernimi ustanovami.

V prihodnji razpravi sledi pojasnilo, kaj je ta ugotovitev posebno važna iz splošno naravnega (slovenskega) stališča. Na tem mestu bodo še omenjeno, da spada med »večne grobove« tega pokopališča tudi grob našega — Antona Tomšiča — torej naj gospodje, katerim se baš radi tega groba tako mudi, se nekoliko — zekajo!

ninski zavod ne gradi v središču mesta poslopj z lokalni, ki bi mu tudi več domašali, kakor hiše s samimi stanovanji, ki bi jih lahko kljub temu nudil svojim zavarovancem. Nikakor pa ne gre, da bi še Pokojninski zavod spekuliral z nalaganjem stenarja v stavbne parcele in čakal z zlanjem na boljše case — ob sv. Nikolci.

— **Društvo blvsih mornarjev** v Mariboru bo zborovalo v nedeljo dne 7. aprila v društveni dvorani hotela »Novi svet« ob 9.30 uri. Vabileni so vsi člani kakor tudi prijatelji mornarjev. 25. M.

— **Trije na enega.** V Brezju pri Ločah so trije neznanici napadalci navalili na 31-letnega posestnika sina Alojzija Leskovarja ter ga potolki na tla. Leskovar je oblezel nezavesten s hudimi poškodbami na glavi. Orožniki poizvedujejo za napadalci, dočim so Leskovarja odpremili v mariborski splošno bolnični.

— **Zrtev dela.** je postal 55letni delavec Avgust Kun, stanujec v Studencih, ki je bil v tukajšnji kurilnici zaposten pri čiščenju lokomotive. Pri delu pa je nenačoma puhnila para, ki je Kunu opektka po hrstu. Prepeljali so ga v bolnič.

— **Bela kuga.** Pred malim kazenskim senatom mariborskogor očkovnega sodišča so se marata danes dopoldne zagovarjati 4 ženske, ki jih je državni tožilec obtožil, da so si dale od neke 34letne Angele Pušnikove iz Slemena v Dravski dolini proti nagradi 100 din odpoviliti telesni plod. Vse so bile obsojene in sicer nepogojno na mesec dni zapora. Glavna obtoženka Angela Pušnikova pa ni prisla k razpravi in je pobegnila neznamo kam.

— **Razne novice.** Na Tržaški cesti je neki tovorni avto povozil Hinka Fekonjo, ki se je peljal na kolesu. Pri padcu si je Fekonja zlomil ključnico, razen tega je dobiti tudi poskodbe na glavi. — Z dvori-

šča na Tržaški cesti 6 je izginilo kleparskemu mojstru Viktorju Petroviču kolo znamke »Brenabor« z evd. štev. 2—22841. — S postrešja je padel vinčarski sin, 24letni Franc Gerhartič iz Košakov, ki si je pri padcu zlomil levo nogo. Zdravi se v bolniči. — V neki gostilni v Vetrinjski ulici je nekaj znana nočna ptička izmeknila nekemu Ivanu G. denarnico, v kateri je bilo okoli 100 din gotovine. Oskodovanec je zadevo prijavil policiji, ki sedaj poizveduje za ljubezino deklino.

— **Nočno lekarniško službo** imata od danes naprej Maverjeva lekarna pri Zamorecu v Gosposki ulici 12, tel. 28—12, ter Vaupotova lekarna pri Angelu varuhu na Aleksandrovi cesti 33, tel. 22—13.

— **Nova groba.** V Gregorčičevi 20 je umrl upokojeni uradnik državnih železnic Valentijn Golob, star 71 let, na Betnavski 18 po poslovodja državnih železnic Leopold Studenčnik, star 61 let. Žaljočim, naše globoko sožalje.

— **Mariborsko gledališče.** Soba, 6. ob 20.: Neopravljena ura. Glosko znižane cene. Zadnjici. Nedelja, 7. ob 15.: Cigan baron. Znižane cene. Ob 20.: Kovarstvo in ljubezen. Znižane cene.

★

— **Konec tedna v mariborskem gledališču.** V soboto 6. t. m. se iz letosnjega repertoarja ob globoku znižanih cenah poslovijo posebno pri prijateljih šolske mladine zelo priljubljena veseloigriga »Neopravljena ura«. Ob znižanih cenah sta tudi obe nedeljski predstvari: popoldne se ponovi priljubljena opereta »Cigan baron«, zvečer pa veličastna Schillerjeva igra »Kovarstvo in ljubezen«.

Vprašanje mariborskega vodovoda

Nad polovico prekoračeni proračun — Vprašanje rentabilnosti vodovoda

Maribor, 4. aprila

čim globlje sega naš pregled v zgodovino mariborskoga vodovoda, tem več za nas namen vporabljivega gradiva prihaja na dan. Tem bolj pa se tudi čudimo naši površnosti ob prevzemaju gospodarstva mestne občine iz rok prejšnjih gospodarjev. Ni nam še znano, pod kakšnimi pogoji odgovornosti se je izvršil prevzem mestne uprave; vemo pa že, da z vprašanjem izboljšanja vodovoda prihaja na dan tudi vprašanje odgovornosti in da ima vsa na tej javni napravi zainteresiranje občinjev. Zato bi radi od ramen sedanjih mestnih gospodarjev kakorkoli že odvalili to breme na prave krive, h katerim spadajo tudi še zdaj živeči njih nasledniki v mestnem gospodarstvu.

K preosrednim sokrivcem pa bi spadali tudi od naše strani oni, ki so ob prevratu sicer prevzeli občinsko gospodarstvo, pa niso bili dovolj previdni in se niso zoperata bremena zavarovali s primernimi pridržki.

Do končnega javnega obračuna bo ob tej prilikli prišlo, ker mora priti že glede na vprašanje priključitve vodovodnega omrežja tudi na sosednje občine, ki so se dozdaj tega branile zaročili previški stroški, katerih pravi povod pa sega nazaj v grehe že pri napravi vodovoda.

Seveda pride pri tem obračunu na dan tudi vprašanje rentabilitete vodovoda, ki mora biti toliko manjša, kolikor odveč je celo naprava stale in kolikor vsed svojih pogrešk ne more služiti svojemu namenu.

tom. Nasprotnih virov iz taborov zlasti slovenskih ugovornikov — ne proti vodovodu kot takemu, marveč proti načrtu izpeljave — se dozdaj sploh še nismo dotaknili.

Gre preteklosti samo iznašati na dan bi bilo sicer zanimivo, toda v stvari sami brezpredmetno. Nam pa gre tu v prvi vrsti za stvar samo. Zavedamo se namreč, da karkoli se bo v vprašanju izboljšanja vodovoda pokrenilo, bo in mora biti zvezano z ogromnimi stroški v breme vseh občinjev. Zato bi radi od ramen sedanjih mestnih gospodarjev kakorkoli že odvalili to breme na prave krive, h katerim spadajo tudi še zdaj živeči njih nasledniki v mestnem gospodarstvu.

K posrednim sokrivcem pa bi spadali tudi od naše strani oni, ki so ob prevratu sicer prevzeli občinsko gospodarstvo, pa niso bili dovolj previdni in se niso zoperata bremena zavarovali s primernimi pridržki.

Do končnega javnega obračuna bo ob tej prilikli prišlo, ker mora priti že glede na vprašanje priključitve vodovodnega omrežja tudi na sosednje občine, ki so se dozdaj tega branile zaročili previški stroški, katerih pravi povod pa sega nazaj v grehe že pri napravi vodovoda.

Seveda pride pri tem obračunu na dan tudi vprašanje rentabilitete vodovoda, ki mora biti toliko manjša, kolikor odveč je celo naprava stale in kolikor vsed svojih pogrešk ne more služiti svojemu namenu.

Sodelovanje vseh obmejnih tujskoprometnih organizacij

Važna anketa, ki jo sklicuje Tujskoprometna zveza v Mariboru

Maribor, 5. aprila

Kakor znano, je bil na občinem zboru Tujskoprometne zveze v Mariboru sprejet sklep, da se vsako leto pred pričetkom tujskoprometne sezone in po poteku sezone sklicuje predstavniki posameznih tujskoprometnih organizacij ob meji, da se posvetujejo o smernicah smotrnega in složno organiziranega tujskega prometa v novi sezoni. Tako vsojemo posvetovanje je zlasti važno v današnjih časih, ko bo treba z žaljavo organizacijo nadomestiti izgubo tujskega prometa z onstran meje v večjim delom, ki je prišlo z občinami, ki so vodovoda z določenimi vrednostmi in načinom upravljanja.

Trenutne prilike terjajo posem nove metode tujskoprometnega propagandnega in organizatoričnega delovanja. Zaradi tega je sklical Tujskoprometna zveza v Mariboru za sredo 10. aprila ob 11. pri »Orlu«

poseben posvetovalni sestanek oziroma konferenco, na kateri bodo podana poročila o lastnici, ki je uvelja v Mariboru, in načinu upravljanja tujskega prometa v novi sezoni.

Obmejni činitelji, ki se zavedajo, kaj posmeni živahen tujski promet za naš Maribor in gospodarski razvoj vsega obmejnega ozemlja, se bodo nedvomno rade volje odvalili vabilu k omenjeni konferenci, ki naj počake optimizem navzlio težkim prilikam, ki razmahu tujskega prometa prav gotovo niso naklonjene. Načrtno zamisljena propaganda ne bo ostala brez uspehov, ki naj izpolnijo nastalo vrzel in ki naj zavrstijo usodon nadzadovanje tujskega prometa v zadnjih dveh letih, ki je prizadalo mariborskemu in okoliškemu gospodarstvu občutno škodo.

Mariborske in okoliške novice

Poročilo. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Franc Fras, mizarski posmočnik, in Antonija Bančič, delavka, Kajcjanerjeva ulica 17; Ludovik Urbancič, kijučavničar državnih železnic, in Marija Magdič, sivilka, Mlinška ulica 18; Adolf Foršteršter, strojni tehnik, in Marija Šifner, zasebnička, Marijina 10; Avgust Fras, delavca, in Štefanija Smolej, delavka, in Ana Borovnik, delavka, Meljski hrib 13; Frane Žaloudec, sin posestnika in Kristina Baláško, vd. Štefanec, posestnica iz Tišine; Alojzij Gselman, posestnik, in Neža Praprotnik, zasebnička, Vinjarje 9; Avgust Fras, delavca, in Štefanija Smolej, delavka, Košaki 72; dr. Franc Rostaher, zdravnik, in Marija Lautner, zasebnička, Aleksandrovka 32; Karel Zorko, pom. skladničnik, in Karmela Leščica, strojna vlagalka, Studenci; Karel Cvetko, tkalec, in Slavica Novogradec, tov. delavka, Studenci; Alojzij Straus, čevljarski mojster, Pobrežje, in Rozalija Pernek, tkalka, Betnavska 26; Edvard Štokar, strojni klučavničar, Radvanje, in Marija Vračko tovarniška delavka, Tvorniška 24; Rudolf Krajnc, plet. pom., Spodnja Dobrava, in Štefanična Seruga, služkična, Tezno. Obilo srečec!

— **Očešni živec.** Sin nekega premožnega mariborskoga obrtnika in posestnika, slikarskega mojstra, ki je inozemec, je pred meseci po mariborskih ulicah večkrat žalil nekega Mariborčana, ki mu ni bil ravno simpatičen. To žalitev je inozemec izvajal tako, da je pri srečanju rezał obrazec in tudi s pogledi izražal zančevanje. Običajno je to napravil takrat, kadar se je vozil na kolesu in ga na ta način ni bilo mogoče prijeti. Nekoč je pri takih vožnjah s kolesom celo pljunil proti Mariborčanu po tleh. Končno se je Mari-

čem posvetovalni sestanek oziroma konferenco, na kateri bodo podana poročila o lastnici, ki je uvelja v Mariboru, in načinu upravljanja tujskega prometa v novi sezoni.

Obmejni činitelji, ki se zavedajo, kaj posmeni živahen tujski promet za naš Maribor in gospodarski razvoj vsega obmejnega ozemlja, se bodo nedvomno rade volje odvalili vabilu k omenjeni konferenci, ki naj počake optimizem navzlio težkim prilikam, ki razmahu tujskega prometa prav gotovo niso naklonjene. Načrtno zamisljena propaganda ne bo ostala brez uspehov, ki naj izpolnijo nastalo vrzel in ki naj zavrstijo usodon nadzadovanje tujskega prometa v zadnjih dveh letih, ki je prizadalo mariborskemu in okoliškemu gospodarstvu občutno škodo.

— **Zdravniška dejurna služba.** Jutri v nedeljo 7. aprila ima zdravniško dejurno službo za nujno pomoč članom OZUD ter njihovim upravljanjem svojcem in sicer v neodložljivih primerih ter v odstotnosti ravnoslojnega zdravničnika g. dr. Ivan Turin, Maribor, Linhartova ulica 12.

— **Sejenske novice.** Na mariborski svinjski sejmi dne 5. aprila je bilo pripravljeno 257 svinj, prodanih pa 118. Cene so bile slednje: 5 do 6 tednov stare po 110 do 120 din, 7 do 9 tednov po 130 do 145 din, 3 do 4 mesece po 210 do 240 din, 5 do 7 mesecev po 310 do 370 din, 8 do 10 mesecev po 470 do 540 din, 1 leto 795 do 860 din, 1 kg žive teže po 7 do 10 din, 1 kg mrtve teže po 12 do 14.50 din.

— **Zdravniška dejurna služba.** Jutri v nedeljo 7. aprila ima zdravniško dejurno službo za nujno pomoč članom OZUD ter njihovim upravljanjem svojcem in sicer v neodložljivih primerih ter v odstotnosti ravnoslojnega zdravničnika g. dr. Ivan Turin, Maribor, Linhartova ulica 12.

— **Nov gasilski avto.** ki je zelo moderno opremljen, je dobila mariborska gasilska četa.

— **Poučno predavanje.** Snoči je bilo v dvorani Ljudske univerze predavanje inž. Premrlja iz Ljubljane. V zanimivih izvajanjih je razpravljalo o nafti in prikazalo nje ogromni pomen v današnjih časih. Označil je nafto kot pravo svetovno velesilo. Predavateljeva poučna izvajanja so pojasnj